

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ. Ι. ΚΑΛΟΓΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΑ΄.

ΤΕΥΧΟΣ ΙΒ΄.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1912.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κάρολος Δίκενς.

Παλαιά χειρόγραφα, ὑπὸ Χ. Η.

Ἡ Ὀθωμανίς, ὑπὸ τῆς Πριγκηπίσσης
ΤΗΕΟ SARTINSKA.

Ὁ Ποιητής, ὑπὸ ΙΩ. ΠΟΛΕΜΗ.

Μικραὶ ἀθήδεται, ὑπὸ Α. ΓΚΙΝΟΝ.

Νέα θεατρικὰ ἔργα.

Ἡ δίκη τῆς Λαωσοῦς.

Ποικίλη σεξίς. Ἐπεισόδιον τοῦ Φλωμπέρ.

— Πῶς ἐπλάσθη ὁ Ἴταλός. — Ὁ Μυσσέ

ἦτο ἀπαισιόδοξος ; — Πῶς ἐπληρώνετο

ὁ Μωπασσάν. — Ἐρρίκος φὸν Κλάιστ.

— Ἐν ἀνέκδοτον τοῦ Τουαίν. — Τὰ ὄρ-
γανα καὶ ἡ ὑγιεινὴ.

*Γράμματα καὶ Τέχνη. Ζωγραφικὴ, γλυ-
πτικὴ, μουσικὴ, θέατρον, φιλολογία.*

ΕΙΚΟΝΕΣ

Ἐτὸ βουνό, πίναξ ΙΟΥΛΙΑΣ ΣΥΜΜΕΛΙΔΟΥ.

Ἀσώφεις τοῦ λιμένος Κύπρου.

*Ὁ ναὸς τῆς Ἀγίας Λοφίας ἐν Ἀμμο-
χώστῳ.*

Φιγὴ Τσίλλερ.

Τὸ φρούριον τῆς Πάφου.

Lydia Yavorska.

Ὁ Ἑλλ. ναὸς τοῦ Καΐρου.

Ὁ Ἑλλ. ναὸς τοῦ Πόρτ - Λαῖτ.

Ἡλύσιον ἐν Καλλιθέᾳ.

Ἐνδρομὴ ἐτησίᾳ δρ. 12.

Τὸ τεῦχος 1 δραχμὴ.

ΑΘΗΝΑΙ

Ὅδὸς Χαριλάου Τρικούπη 22°

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Γενομένων ανασκαφών εν Πλαταιαίς και 'Αλιάρτου ανευρέθησαν δύο ανάγλυφα γυναικῶν και μία κεφαλή παιδίου.

— Είς τὸ χωρίον 'Αλήφκα, κείμενον παρά τὸ Ζάρον πλησίον τῆς ὀροσειτικῆς γραμμῆς, ανευρέθησαν δύο βάθρα κυβικά ἅτινα ἔχουσι βάρος δύο χιλιάδων ὀκάδων ἕκαστον και ἐρ' ὧν ὑπάρχουσι πολλαὶ ἐπιγραφαὶ μεγάλῃς σημασίας. Τὰ βάθρα ταῦτα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν „'Ατραξ“, τῆς Περραιβίας, μεταφέρθησαν δὲ εἰς τὸ Μουσεῖον Βόλου.

— Ὁ ἔφορος τῶν Ἀρχαιοτήτων κ. Οἰκονόμου ἐφάρυε ὑπόδειγμα εὐρετηρίου διὰ τὰ Μουσεῖα, ἐγκριθέν ὑπὸ τοῦ Ἀρχαιολ. Συμβουλίου. Τὸ σχέδιον, πλὴν ἄλλων πλεονεκτημάτων, ἔχει και θέσιν διὰ τὴν ἐν μικροῦ ἀπεικόνισιν τῶν ἀρχαιοτήτων. Θὰ εἰσαχθῆ εἰς ὅλα τὰ Μουσεῖα.

★

Ο καθηγητῆς Νίδαν τῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τῆς Ν. Ὑόρκης, ἀνεκάλυψε προσφάτως εἰς τὸ Μεξικόν, εἰς τὴν κοιλάδα μεταξὺ Τεζκοκό και Φλανελπάντνα-πόλιν ὀλοσχερῶς τεθριμμένην ἀπὸ αἰῶνων, συνεπιεῖς ἡραστειώδους ἐκρήξεως, ὡς συνέβη διὰ τὴν Πομπηίαν.

Εἰς βάθος ὀλίγων μέτρων ανεύρεν ὀλοκλήρους ὁδοὺς και οἰκίας. Μία τῶν οἰκιῶν εἶνε πολυτελεστάτη, ἔχει δὲ τοὺς τοίχους κεκοσμημένους διὰ ζωγραφιῶν θαυμασίως διατηρουμένων. Τὰ κυριαρχοῦντα χρώματα εἶνε τὸ κυανόν, τὸ ἐρυθρόν, τὸ κίτρινον, τὸ πράσινον και τὸ μέλαν. Εἰς μίαν αἰθουσαν αἱ ζωγραφίαι ἀναπαριστῶσιν ἐπεισόδια τῆς ζωῆς ἐνός ποιμένου. Εἰς τὸ συνεχόμενον πρὸς τὴν οἰκίαν κατάστημα, ὅπερ φαίνεται ὅτι ἦτο κοσμηματοπωλεῖον, εὐρέθησαν ἀνεπαφα διάφορα ἀργυρὰ και χρυσὰ ἀντικείμενα, ἀγαλματιδία και εἰδώλια ἐξ ὀπτιῆς γῆς, πάντα Ἀνατολικῆς τέχνης.

Ἡ ἀνακάλυψις αὕτη θεωρεῖται σπουδαιοτάτη, πρόκειται δὲ νὰ ἀνακαλυφθῆ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ πόλις δι' ἐκσκαφῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ ἀπαιτήσουν δαπάνην πολλῶν ἑκατομμυρίων.

★

Ἡ ἀστρονομία Ἀθηνῶν ἀνεκάλυψε διαφόρους Βυζαντινὰς ἀρχαιοτήτας, ἧτοι χρυσοὺς σταυροὺς και περιτραχίλια χρυσοκέντητα, ἀρχιερατικὰ ἄμφια και διάφορα ἀνάθηματα ἀνήκοντα εἰς τὸν ἀρχαιοκάπηλον Μαρτίνην. Ἡ ἄξια τῶν κατασκευασῶν βυζαντινῶν ἀρχαιοτήτων εἶνε μεγίστη.

★

Ἐν Τριπολίτιδι Ἴταλοὶ στρατιῶται κατὰ τινα ἀνόρυξιν εὗρον πλουσίαν συλλογὴν Μωσαϊκῶν τῆς Ρωμαϊκῆς ἐποχῆς, ἐν οἷς ἔρχον ρωμαϊκὸν Μωσαϊκὸν τὸ ὅποιον θὰ εἶνε ἐποχῆς τοῦλάχιστον κατὰ 20 ἑκατονταετηρίδας ἀφισταμένης ἡμῶν. Ἡ ποικιλία και πολυχρωμία αὐτοῦ τείνει πρὸς τὸν Ἀλεξανδριανὸν χαρακτήρα. Εἰς ἐν τετραγώνον παρατηροῦνται διάφοροι ταινίαι και στέφανοι δάφνης. Ἀλλὰ σπουδαιότερον πολὺ εἶνε ἡ εὕρεσις ἐνός ἀριστουργήματος τῆς Ἑλλ. γλυπτικῆς. Ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1910 Ἀμερικανικὴ εἰταιρία ἐνήργει ἀνασκαφὰς ἀπὸ τῶν ἐρείπων τῆς ἀρχαίας πόλεως Κυρήνης. Ἐδημοσιεύθησαν ἤδη αἱ εἰκόνες τῶν εὕρημάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων εἶνε και ἄγαλμα ἔχον καταπληκτικὴν ὁμοίότητα μετὰ τὴν Νίκην τῆς Σαμοθράκης. Εἶνε ἄγαλμα γυναικὸς Ναπαίας, ὕψους δύο μέτρων και παριστᾷ αὐτὴν δραματικῶς φεύγουσαν με κυματίζοντα πέπλον ἑλλειπει ὅμως ἡ κεφαλή.

Ἀτυχῶς ἐνεκα τοῦ Ἰταλοτουρκικοῦ πολέμου διακόπησαν αἱ ἀνασκαφαί.

★

Τὸ Γερμανικὸν ἀρχ. Ἰνστιτούτον Ἀθηνῶν, ἤρξατο τὰς συνεδριάσεις του, παρουσία τοῦ Διαδόχου.

Ὁ κ. Κάρο ὁμίλησε περὶ τῶν ἀποθανόντων Γερμανῶν ἀρχαιολόγων Πουχστάιν, Σπράδονιτς και Στρούκ.

Ὁ κ. Δαίρπρελδ κατόπιν ἐξέθεσε τὰ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ ἐν Περσίᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἐνθα ἐξακολούθουσι αἱ ἀνασκαφαί. Ὁ κ. Δαίρπρελδ ἀπεχαιρέτησε τοὺς ἐταίρους μετὰ πολλῆς συγκινήσεως, παραδώσας τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἰνστιτούτου εἰς τὸν διάδοχον του Κάρο.

Ὁ κ. Δαίρπρελδ ἐπὶ ἔτη 25 διετήθυσε τὸ Ἰνστιτούτον, ἀποσύρεται δὲ ἤδη ἐν πλήρη εὐρωστία. ἵνα ἀρσώθῃ εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν και ἐκδοσιν τοῦ ποικίλου ὑλικοῦ ὅπερ μελετῶν τὴν Ἑλλάδα συνέγαγεν.

★

Ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις ἰδίου κτιρίου ἐν ᾧ θὰ στεγασθῆ τὸ ἤδη εἰς τὰ ὑπόγεια (!) τοῦ Ἐθνικοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου κατακείμενον Ἐπιγραφικὸν Μουσεῖον. Διὰ τὸν καταρτισμὸν τῆς μελέτης κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν κ. κ. Τσουντα, Σδορώνου, Στάη, Κουρουγιώτου και Μπαλάνου.

***

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΜΑΣ

Ναὸς Ἁγ. Σοφίας. — Τὸν ναὸν τῆς Ἁγ. Σοφίας ἐν Ἀμμοχώστῳ, ὃν δημοσιεύομεν, ἐσχέδιασαν οἱ μαθηταὶ τοῦ Ἀνθεμίου και Ἰσιδώρου, οἵτινες ἔκτισαν τὸν ἐν Κων)πόλει ναὸν τῆς Ἁγ. Σοφίας. Κεῖται εἰς τὴν παλαιὰν Ἀμμόχωστον, ἱστορικὸν προπύργιον τῆς Ἐνετικῆς κυριαρχίας. Διατηρεῖται ἀριστα ὁ ναὸς, μεγαλοπρεπῆς τὴν θέαν. Ἐντὸς τοῦ φρουρίου τῆς Ἀμμοχώστου ὑπάρχον ἀνά πέν σκεδὸν βῆμα ἐρείπια καθολικῶν ἐκκλησιῶν, και τοῦτο διότι ἐκάστη πλουσία οἰκογένεια εἶχε και τὸν ναὸν τῆς. Ἐν μέσῳ τῶν ἐρειπίων αὐτῶν τῶν Δυτικῶν ναῶν, σφίεται ὁ ναὸς τῆς Ἁγίας Σοφίας, ὅστις τὴν ἔχει μεταβληθῆ εἰς Τέμενος Ὀθωμανικόν.

Ἡλύδιον. Ἐν τῷ μεταξὺ Ἀθηνῶν και Φαλήρων προάστειον τῆς Καλλιθέας, εἰς τὸν πρότερον οἰκιστῶν αὐτῆς, ὁ νομομαθῆς και πολιτευτῆς κ. Γ. Φιλάρετος ἔκτισε ὀραιοτάτην λευκὴν ἑταιρίαν, ἣν ὀνόμασε Ἡλύδιον. Εἶνε ἡ οἰκία αὕτη λόγῳ τῆς θέσεως και τῆς οἰκοδομῆς ἀληθινὸν κόσμημα τῆς Καλλιθέας.

***

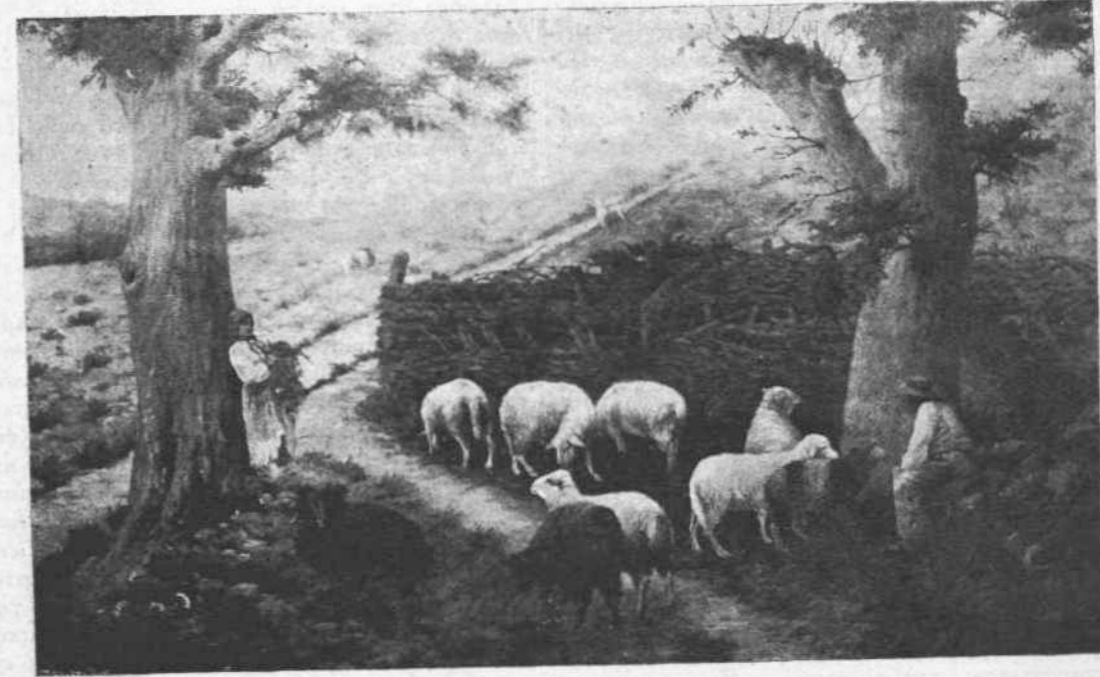
ΤΗΛΕΦΩΝΟΝ

Συνδρομητῆ. — Δὲν ανευρέθη ἡ ἐκ τῆς παλαιᾶς μονῆς τῶν Δομινικανῶν τοῦ Ἁγ. Μάρκου κλαψεία θαυμασία εἰκὼν τοῦ Φρά-Ἀντζέλικο ἢ «Παναγία τῶν Ἀστρων». Ὁ Φρά Τζοβάννι ντὰ Φιζολε, γεννηθεὶς τὸ 1387, ἐπανομάσθη και Φρά Ἀντζέλικο, ἐνεκα τῆς δεξιότητος τοῦ νὰ προσδίδῃ εἰς τὰς μορφὰς τῶν ἀγγέλων, τοὺς ὁποίους ἐξωγράφει, κάποιαν ἐκφρασιν ὑπερανθρώπου γλυκότητος, ἀληθῶς ἀγγελικῆν.

Αἱ περισσώτεραι εἰκόνες του εὐρίσκονται εἰς Φλωρεντίαν, Παρισίους και Περούτζια. Τοιχογραφίαι δὲ εἰς δύο ἐκκλησίας τῆς Ρώμης.

Μονόκῳ. — Περὶ Αἰστ ἔχομεν δημοσίευσιν εἰς τὸν Β' τόμον τῆς «Πανακτοῦρκης» ἐκτενεστάτην βιογραφικὴν και κριτικὴν μελέτην, γραφεύσαν ὑπὸ τῆς κ. Ἀθηνᾶς Σερεμέτη.

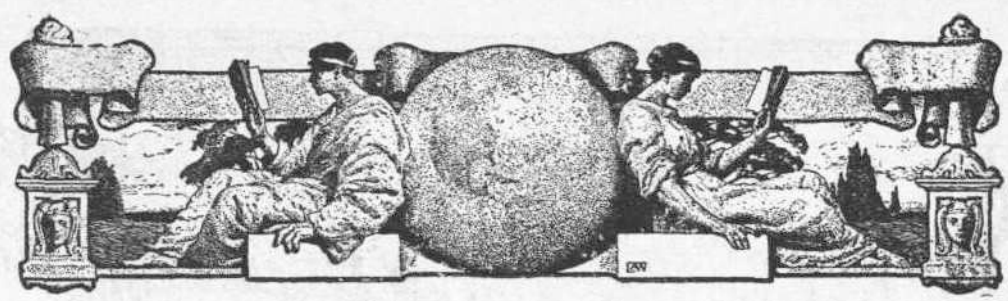
Ἐκδοθέντος ἤδη τοῦ Ἡμερολογίου «Πανακτοῦρκης» — Ἑλλ. Ἐπιθεωρησεως, παρακαλοῦνται οἱ ἔχοντες ἐπι ἀγγελίας, νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτὰς πρὸς ἡμᾶς, ἵνα ἀποσταλώσιν ἐγκαιρῶς τὰ ἀντίτυπα.

Ἰουλίαν Συμελλίδου

Πίναξ ἐκτεθείς εἰς Καλλ. τμήμα τῆς Παναγνυπιακῆς Ἐκδόσεως.

Στὸ βουνὸ

* ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΙΩΒΙΛΙΑΙΑ *

ΚΑΡΟΛΟΣ ΔΙΚΕΝΣ

ΟΙ Άγγλοι, οί Γάλλοι οί Αμερικανοί, ήνώθησαν έν όμοθύμω και συγκινητικωτάτη έγκαρδιότητι διά νά έορτάσουν τώ 1912 την έκατονταετηρίδα του Καρόλου Δίκενς. Ο

έορτασμός αυτός γίνεται εύτυχώς κατά τρόπον όλως φιλολογικόν και ιδεώδη, χωρίς λόγους πολιτευομένων, χωρίς θόρυβον. Ο καλλίτερος τρόπος όπως τιμώνται οί μεγάλοι συγγραφείς είναι προφανώς νά διαβάζονται τά έργα των, νά επαναδιαβάζονται ακαταπαύστως και νά διαδίδονται, διά προπαγάνδας έμπλέου συγκινήσεως και γοητείας, τά εύεργετήματα της μεγαλοφυΐας των. Δι' αυτό οί θαυμασταί του Δίκενς άμιλλώνται όπως καταστήσωσι αυτόν άγαπητόν. Είς τό Παρίσι τό θέατρον «Οδσον» αναβιβάζει επί σκηνής τον «Δαυίδ Κοππερφήλδ». Είς τό θέατρον του Πάρκου, είς τάς Βρυξέλλας, θά έορτασθή ή έκατονταετηρίς του Δίκενς παρεχομένου είς τά βλέμματα των θεατών ενός των ήδυστάτων διηγημάτων των Χριστουγέννων, του «Γρύλλου», δραματοποιηθέντος υπό του κ. Λουδ. δέ Φρανμέν. Το φιλολογικόν αυτό μνημόσυνον θά είναι τοσούτω μάλλον συγκινητικόν, καθόσον σχεδόν συμπίπτει με την εποχήν των εύλαβίων μνημοσύνων κατά τά όποία ό καθείς μεταβαίνει ως προσκυνητής είς τους περισσότερο αγαπημένους τάφους και κατά τά όποία επιφυλάσσει τις ίσως ιδιαιτέραν προτίμησιν προς τους ταλαιπόρους ανθρώπους, οί όποιοί απέθανον χωρίς νά έπιτύχουν είς την ζωήν τον κληρόν των της εύτυχίας.

*

Είς αυτούς ό Δίκενς αφιέρωσεν ό,τι είχε σπανιώτερον, πολυτιμώτερον, έξαιρετικώτερον είς τό πνεύμά του και είς την καρδίαν του. Είς αυτούς όφείλει ό,τι υπάρχει διαρκέστερον και λαϊκώτερον έν τή δόξη του. Ο μυθιστόριογράφος του «Μαρτίνου Τζούζλεβιτ» και

του «Νικολάου Νίκεμπυ» επομένως θά έλεγεν καθώς ό Άλφόνσος Δωδέ, ότι «τό μυθιστόρημα είναι ή ιστορία εκείνων οί όποιοί δεν έχουν ιστορίαν». Είς δυστυχής μικρός παίς, ό όποίος υποφέρει διότι δεν έχει πλέον πατέρα και διότι ή μήτηρ του ήλθεν είς δεύτερον γάμον με άνδρα τραχύν, ψυχρόν, φοβερών μεθοδικόν και έπιπληκτικόν, ιδού έν των κυριωτάτων προσώπων της έποποιΐας του καλοκάγαθου Δίκενς. Ο άτυχής Δαυίδ Κοππερφήλδ αναλογίζεται την πρώτην του παιδικήν ήλικίαν, την τόσφ εύτυχή υπό τό φιλόστοργον βλέμμα του εκλιπόντος προσφιλεστάτου πατρός... "Ήδη τά πάντα μετεβλήθησαν. Αν ή όδύνη είναι πάντοτε ανεξήγητος και μάς φαίνεται ώσει καταπάτησις των νόμων της φύσεως και της ανθρωπότητος, πόσον δεν είναι σκανδαλώδης όταν υπό τό κέντρον αυτής αλγής μία από τάς άθώας και άγγελικάς εκείνας ψυχάς αί όποίαί θά ήθελον νά ανοιχθούν είς την ζωήν, είς την εύτυχίαν, είς την άγνήν και άφελή άρετήν, καθώς ανοίγονται τά άνθη υπό την δρόσον της αύγής, είς τό φώς της ημέρας! Και ιδού έν τή ανθρωπίνη ήλαροτραγωδίά, τό κύριον δράμα τό όποίου συνεχώς εφεΐλκυσε τό εύπαθές βλέμμα του Καρόλου Δίκενς.

*

Εκείνος ό όποίος έγραψε τά «Δύσκολα Χρόνια» είναι ό ποιητής των μικρών, των ταπεινών, εκείνων τους όποιους είμαρμένη άδυσώπητος και άδικος έστέρησε πάσης προστατευτικής στοργής και πάσης της άγνης χαράς, την όποίαν διψά ή ψυχή των. Αγαπά τους ανθρώπους του λαού, διότι οί ταλαιπόροι αυτοί άνθρωποι είναι «ως παιδιά ήκιστα μορφωμένα, γεγνιαζόντα προς την φύσιν και υποκείμενα είς καταπίεσιν». Το κοινωνικόν ζήτημα κατέχει έμμόνως την σκέψιν του και ή λύσις την όποίαν αυτός υποβάλλει είναι όλως ευαγγελική.

Ο εύηλωτότερος των έρμηνευτών του είπεν ότι αί συγκινητικά σελίδες τάς όποίας προέβαλεν είς την εύαισθησίαν των αναριθμητών αναγνωστών των και είς τά δύο ήμισφαίρια, καταλήγουσιν είς έν και τό αυτό συμπέρασμα. Ίδου τό συμπέρασμα αυτό. «Έστé

άγαθοί και αγαπάτε' δεν υπάρχει αληθής χαρά ή είς τάς συγκινήσεις της καρδίας' ή εύαισθησία είναι όλος ό άνθρωπος. Αφετε είς τους έπιστήμονας την έπιστήμην, την ύπερηφάνειαν είς τους εύγενείς, την πολυτέλειαν είς τους πλουσίους' συμπονείτε τάς ταπεινάς αθλιότητάς. Το έν τό περισσότερο άδύνατον και περιφρουούμενον δυνατόν νά αξίξη μόνου αυτό όσον χιλιάδες όντων ισχυρών και μεγαλοπρεπών. Προσέχετε νά μη διαθρύπτετε τάς λεπτάς ψυχάς, αί όποίαί θάλλουσιν είς όλα τά κοινωνικά στρώματα, υπό όλα τά ένδύματα, είς πάσαν ήλικίαν. Πιστεύετε ότι ή φιλανθρωπία, ή εύπλαγχνία, ή συγγνώμη είναι ό,τι υπάρχει ώραιότερον έν τώ ανθρώπω' πιστεύετε ότι αί εγκάρδιοι και έπιστήθιοι σχέσεις, αί διαχύσεις, αί τρυφερότητες, τά δάκρυα είναι ό,τι υπάρχει γλυκύτερον έν τώ κόσμω' δεν είναι τίποτε τό νά ζη κανείς' είναι ελάχιστον τό νά είναι ισχυρός, σοφ'ς, ένδοξος' δεν είναι αρκετόν τό νά είναι ώφέλιμος. Εκείνος μόνος έξησε και είναι άνθρωπος, όστις έκλαυσεν επί τή αναμνήσει μιās εύεργεσίας την όποίαν παρέσχεν ή την όποίαν έλαβεν...»

Ο Κάρολος Δίκενς υπήρξε κοινός εύεργετης διά της άδελφικής παρηγορίας την όποίαν έπεδαψίλευσε μετά λαμπράς γενναιοδωρίας, προς πάντας εκείνους τους όποιους ή ζωή πληγώνει και ό θάνατος τρομάζει. Παλινώρθωσε την άποκαρτερούσαν έν θρηνοίς πολιτείαν αυτήν, την όποίαν καταπιέζει ή βάρβαρος ύπερηφάνεια των κεκορεσμένων. Ίπέδειξε τάς πηγάς της αωνίας νεότητος από τάς όποίας δυνάμεθα πάντες νά άντλώμεν κατά τάς άλγεινάς ώρας την αναγκαίαν ένίσχυσιν διά τον μόχθον ήμών και την γενναιότητα όπως εξακολουθήσωμεν ζώντες. Κατέστη κύριος των καρδιών μας, διότι έγνώρισε καλάς και αυτός, επικυρών τον Πασκάλ και καθιστάμενος ό πρόδρομος του Μπέργσον «τους λόγους εκείνους τους όποιους ή λογική δεν γνωρίζει». Έπροτίμησε την όρμέμφυτον λογικήν των μικρών ανθρώπων από τους συλλογισμούς των ύπεράγαν σκολιών σοφών, την άπλότητα της συγκινήσεως από τους πολυπλόκους ύπολογισμούς της νοήσεως και, κατά την άκριβή παρατήρησιν του Ταιν, «την διάισθησιν της καρδίας από την θετικήν έπιστήμην».

ΠΑΛΑΙΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΑ

ΕΠΙ της ισραήλ Μονής της Λαύρας ένθα ητύχησα νά φέρω είς πέρας πάντα τά ανακαινιστικά έργα, ίδια την διάσωσιν του ισραήλ ναού, — ένθα ηύλογήθη και ύψώθη ή σημαία της Έπαναστάσεως, — και την ίδρυσιν του σκευοφυλακείου, ένθα άπεθησαύρισα, καταγράψας και έξασφαλίσας, πάντα τά ισραήλ κειμήλια του έθνικωτάτου τούτου καθιδρύματος, μετά των έγγράφων και βιβλίων αυτού, έδημοσίευσά επί δεκαπενταετιαν σειράν όλην διαφόρων μελετημάτων, χωρίς νά υπολογίσω τάς άγορεύσεις και διαλέξεις.

Δυστυχώς, τά μεμονωμένα ταύτα δημοσιεύματα, άσχετα προς τάς «Χρυσάς έθνικάς σελίδας» — ένθα ειδικώτερον έκτίθημι τά της ιστορίας του Λαβάρου και τά της τελετής και έθνοσυνελεύσεως έν Λαύρα της κατά Μάρτιον του 1821 — δεν κατορθώθη νά συνορμολογηθώσιν, ίνα μετά των λοιπών ανεκδότων αποτελέσωσιν έν όλον, και διά τούτο και ήδη άναγκάζομαι ν' ακολουθήσω τό σύστημα τούτο της διασκορπισμένης ύλης, συνεχίζων τά περι των έγγράφων δημοσιευθέντα.

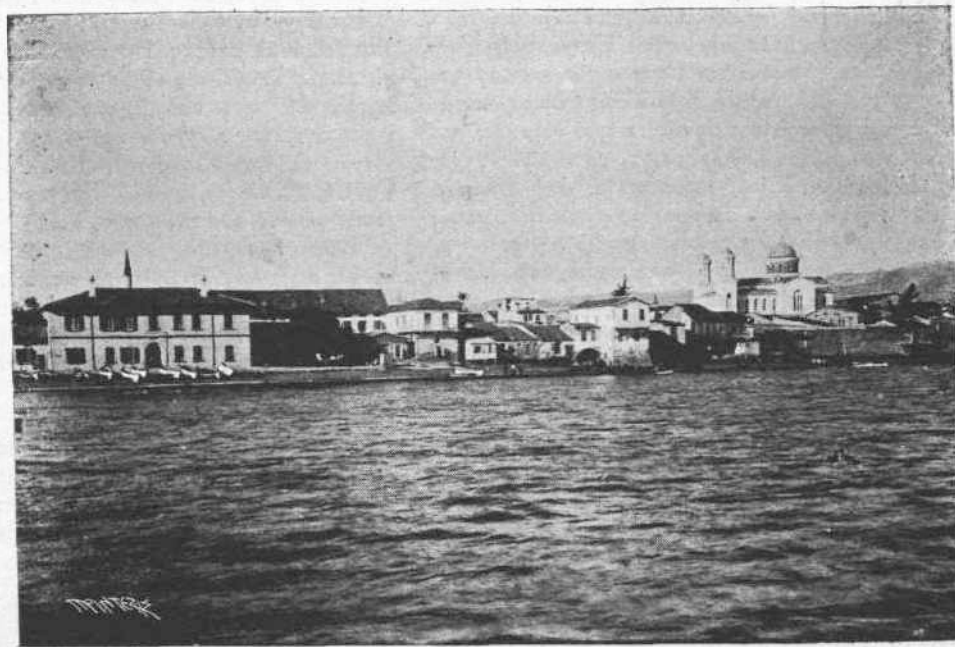
Τ' ανευρεθέντα έγγραφα (Ένετικά, Βουλαντιακά, Τουρκικά, και του Ισραήλ Αγωνος μετά των νεωτέρων) έταξινόμησα είς ίδιον διαμέρισμα και είς ίδιαν θήκας και φακέλλους. Ομοίως και τά χειρόγραφα βιβλία, ακολουθήσας χάριν εύκαλίας των μοναχών

και της ύπηρεσίας εκεί την σύνταξιν προχείρου πρωτοκόλλου, ούτως ώστε ή καταδρομοποίησις νά καθίσταται προσιτή είς τάς πρωτίστας ανάγκας της έξελέγξεως και της λειτουργίας του θησαυροφυλακείου. Τού έπιστημονικου δε καταλόγου έχων συντάξη ίδιαν σελίδας έδημοσίευσά τινα, παραμένοντος του πλείστου ανεκδότου, επί δεκαετιών όλόκληρον.

Τά έγγραφα είσιν Ένετικά του 16' και 15' αιώνος, Τουρκικά και της Έπαναστάσεως, έξηραλισμένα είς ίδιους φακέλλους κατά τάξιν προσέτι διάφοροι κατάλογοι, και πατριαρχικά πιττάκια, σιγγίλια, διακηρύγματα συνοδικά και έτερα, έξ ών διακρίνονται τά του Τιμοθέου, Καλλινίκου, Ίερεμίου, Γαβριήλ, Σωφρονίου και Γεωργίου, Πατριαρχών (αω', αω', αβ', αβ', ζα', κτλ.)

Έκ δε των χειρογράφων διακρίνεται ίδια πεντηκοντάς κωδίκων, έξ ών τινες πολύτιμοι, Ευαγγέλια εκ μεμβράνης μετ' εικόνων και δεκαομητινων μονογράμμων έρυθροβαφών και άλλων, κομψών ή κακοτέχνων, σχεδιαγραμμάτων μετ' ποικίλων συμβολών ιστορικών ή άλλων πληροφοριών, αναγομένων είς τον δημόσιον ή ιδιωτικόν βίον. Από του δωδεκάτου δ' ούτως αιώνος μέχρι του δεκάτου όγδόου, ή χρονική περίοδος αντιπροσωπεύεται διά χειρογράφων ούχι μικράς αξίας. Αλλά και ή Έπιστήμη έπαρκώς ικανοποιείται ούτω, σώζονται συνοπτικά άποσημειώσεσι είς τά όκτώ του Άριστοτέλους βιβλία της Φυσικής άκροάσεως, ήτοι είς τά περι αρχών, ών είς σαφέστεραν κατάληψιν προλεγόμενά τινα έκτίθενται άνήκοντα είς πάσαν την των φυσικών πραγμασιών' και ταύτα «του σωφιστάτου και λογικωτάτου κυρίου,

ΚΥΠΡΟΣ

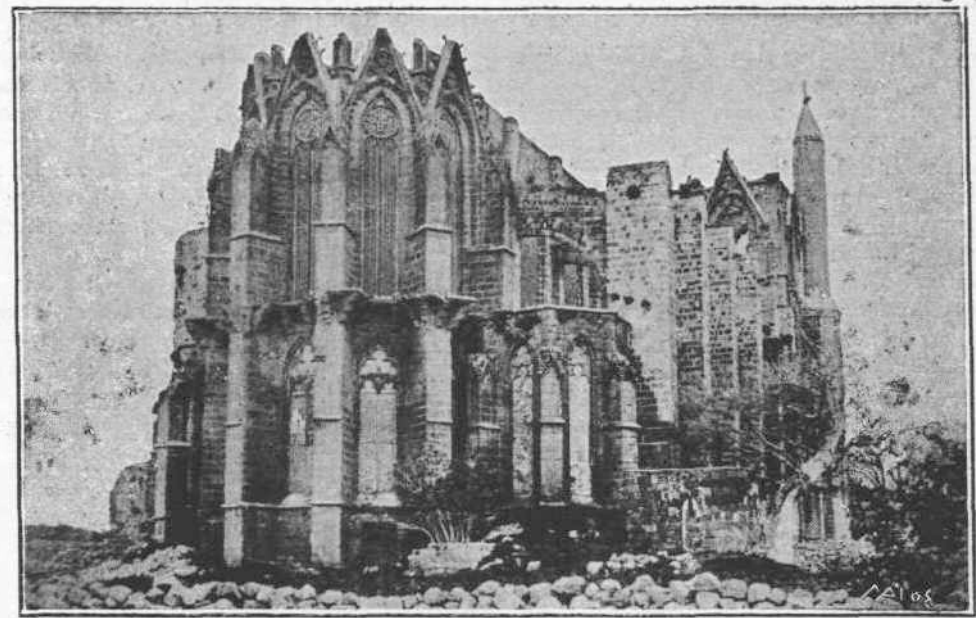

Ἀπόψεις τοῦ λιμένος Κύπρου

κυρίου Θεοφίλου τοῦ Κορυδαλέως». Ἔτερον «περὶ τῶν ἐκτὸς Ἰταλίας γεγεννημένων καὶ πεπραγμένων Ῥωμαίων, ἕως μοναρχίας Γαίου Ἰουλίου Καίσαρος». Ἔτερος κώδιξ περὶ θείων νομικῶν ζητημάτων, ἔνθα πληθὺς τοιούτων ἀναπτύσσεται, ὡς «Βασιλικὸς νόμος Λέοντος καὶ Κωνσταντίνου», «νόμος στρατιωτικὸς ἐκ τοῦ Ρούρου», περὶ Ἁγίας Τριάδος ὑπὸ Ἀθανασίου Ἀρχιεπισκόπου Ἀλεξανδρείας «τοῦ σωφωτάτου Ἐπικτήτου περὶ δικαιοσύνης», περὶ ἀκριβοῦς ὁρισμοῦ τοῦ χρόνου τῆς σταυρώσεως τοῦ Ἰ. Χριστοῦ, περὶ μαντευμάτων, περὶ τῶν μητροπόλεων τοῦ Οἴκ. Πατριαρχείου, περὶ εὐρέσεως τοῦ Πάσχα, ἑορτῶν κτλ. Εἰς τινὰ σελίδα ἀναγινώσκεται εἰς εἰλητὸν ὅπερ κρατεῖ κακοτέχνως ἀπεικονιζόμενος ἄγιος:

πέφυκεν ἰδεῖν πατρίδα καὶ οἱ θαλασσεύοντες λιμένα, οὕτω καὶ οἱ γράφοντες...» Ἔτερον ἀποτελεῖ φυσικὴν Ἰωάννου Φρειδερίκου Βουκεράφ. «Εἰσαγγήσεων τῆς φυσιολογίας μέρος τὸ κατὰ γένος».

Ὁμοίως «Νικηφόρου Βλεμμύδου», Ἐπιτομὴ Λογικῆς, ἀνήκουσα εἰς τὸν πολλαχῶς τότε ἐργασθέντα ὑπὲρ τῆς μὲνης ἱεροδιάκονου Ἰωσήφ. Περιέργως δὲ ἐν τινὶ σελίδι ἀναγινώσκεται εὐκρινῶς ἡ ὑπογραφή: Ρήγας Παλαμίδης, ὁ ἀρχιστράτηγος πάντων (ὁ γνωστὸς δηλαδὴ ἀρχιφροντιστὴς τῆς Ἐπαναστάσεως, ὁ ἐπιλεγόμενος Φαταούλας). Ὁμοίως ἕτερα «Εἰσαγωγή Λογικῆς», ἔνθα ἀναπτύσσονται ζητήματα λογικῆς πρὸς ἄσκησιν τῶν λογικευμένων, περὶ φύσεως λογικῆς καὶ ὅπως τὴν γένεσιν εἴληφεν»,

Ναὸς τῆς Ἁγ. Σοφίας ἐν Ἀμμοχώστῳ Κύπρου

«νόμοις φυλάττων τοὺς φόβους ἐξω βάλλεις» φέδων γὰρ ἐξω πᾶς ὁ τοῦ νόμου φύλαξ». Ὑπογράφεται ὁ προηγούμενος Ἱερεμίας (1739, ὡς καὶ ἐν ἰδίῳ στιχουργήματι ἀναγράφεται ἐν τῷ τέλει). Ἔτερος τοιούτος νομικὸς κώδιξ, πεποικιλμένος ἀφθόνως διὰ πολυχρόμων ἐπιτιτλικῶν κοσμημάτων, περιλαμβάνει ποικίλας διατριβὰς, περὶ τῶν κανόνων τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νόμου, ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Ἰωάσαφ, τοῦ Μ. χαρτοφύλακος Μανουὴλ Ξανθινοῦ, Θεοδώρου τοῦ Βαλασαμῶνος, Νικήτα Θεσσαλονικῆς, Ἰωάννου Κίτρου, Νικήτα Ἡρακλείας, Ἰσακίου καὶ Ἀλεξίου Κομνηνῶν, κτλ. ἔτι δὲ νόμους γεωργικοὺς Ἰουστινιανοῦ, νόμους στρατιωτικοὺς, πολιτικοὺς, ναυτικοὺς, χρονολογικοὺς πίνακας κτλ. ἐν τῇ πληθὺ δὲ τῆς ὕλης ταύτης συμπεριλαμβάνονται ἕτερα ποικίλα κεφάλαια ὡς περὶ «ἀσπασμοῦ μνηστήρων» καὶ περὶ τῆς σημερινῆς διαμονῆς τῶν ψυχῶν. Ἔτερον χειρόγραφο περιλαμβάνει τὴν μεταφυσικὴν εἰς τὸ τέλος δὲ τούτου ἀναγινώσκεται «Τέλος Θεοῦ συναραμένου καὶ τῆς Θεομήτορος» «ὡσπερ ξένος

ἔτι δὲ «Δημητρίου Ἀρχιεπισκόπου Βουλγαρίας τοῦ Χωματιανοῦ εἰς τὸ τῆς φιλοσοφίας ὄργανον», «Συνοπτικὴ πραγματεία Λογικῆς», «Σύνοψις γενικὴ τῆς Λογικῆς ἕξεως», «Περὶ τοῦ ὅπως διὰ τῆς ἀψευδοῦς γνώσεως, ἣν ἕκαστος ἔχει περὶ αὐτοῦ, δύναται βαθμηδὸν ἐλθεῖν εἰς ἕτερον καθ' ἑαυτοῦ». Καὶ ἕτερον δὲ μέρος μεταφυσικῆς πραγματευόμενον περὶ τῆς ὄσολογίας, εἰς τὴν ἡ πρώτη φιλοσοφία».

Ἔτερον χειρόγραφο περιλαμβάνει τὰ ὑπὸ τὸν τίτλον «τοῦ πρῶτον τοῦ φιλοσόφου κυρ Θεοδώρου ἐξηγήσεις, εἰς τοὺς ἐν ταῖς δεσποτικαῖς ἑορταῖς κανόνας», «Γρηγορίου Κορίνθου, ἐξηγήσεις τοῦ κανόνος τῆς Κοιμήσεως τῆς Παρθένου», «Τέπος διαθήκης», «Σειρὰ αὐτοκρατόρων ἀπὸ Κωνσταντίνου τοῦ Μεγάλου μέχρι τοῦ Ἰουστινιανοῦ» ὑπάρχει καὶ ὠραῖον κόσμημα αὐτοῦ ἐν μέσῳ κλάδων καὶ τοῦ ἐξῆς στίχου «Ἰησοῦ μου, προηγῶ καὶ φώτισέ με». Ἔτερον περιλαμβάνει τὴν «Ρητορικὴν τέχνην» καὶ ὑπόμνημα περὶ τῆς Ἀριστοτελεῖου πραγματείας περὶ Οὐρανοῦ. Ἔτερα περὶ ρητορικῆς, γεωμετρίας, τριγων-

νομετρίας, περί έρμηνείας εις την Ίερών Αποκάλυψιν, περί διασκευών φιλοσοφικών και μαθηματικών έργων, κτλ. εις το τελευταίον δε τουτο αναγινώσκειται εν τινι σελίδι το εξής «Εις την βίβλον Πανοσιολογιστάτου κυρ Κυρίλλου του εκ Πατρών», ήτοι εις την έρμηνείαν της Ίερως αποκαλύψεως, ήν ιδίως πόνους υπομνηματίας κατέλιπε τοις εν Πελοποννήσω του της Αγίας Λαύρας μοναστηρίου άρχιπρεσβυτέροις, επιγραμμά διστιχον ήρωειλογειον Αλεξανδρου Πετριδου του Βυζαντίου.

Βουκουρέσιον εν έτει αωα' Ιαν. 5. Κυρίλλος βίβλον άμπτύξας, οίς πιδεσσω κάλλιπεν ής σοφίης δέγματ' όπισθογόνοις. . . Λαβών ό μώμος εις χείρας την σην βίβλον διαρραγείς σίγησε θανμίας άκων.

Έτερον Αντωνίου Γεννανεσιου εκλεκτου φιλοσόφου Μεταφυσική μεταφρασεΐσα υπό Ευγενίου του Βουλγάρως. Στοιχειά μεταφυσικής μετ. υπό Αθανασίου του Παρίου του και έτερα μετενεγκόντος. Έτερον «Περί εισαγωγής εις το θεωρητικόν και πρακτικόν της εκκλησιαστικής μουσικής».

Εν τοις περιεργότεροις χειρογράφοις συγκαταλέγεται τοιούτον της αυτής εποχής (XVIII αιώνας) περιλαβάνον Ι. Γοτ. Αϊνεκίου «Φιλοσοφικήν ιστορίαν», «Στοιχειά Λογικής», «Στοιχειά ήθικης φιλοσοφίας», «Περί ούρανιου σώματος και τι έστιν και εν ποίω στοιχείω ύπάρχει και πόσες σφέρες κείνται εν αυτώ και περι των ιδ' ζωδιων και των πλανητων και του ήλιου την κίνησιν και της σελήνης και των λη' αστέρων άπλανητων». Αποτελείται εκ ρη' κς.

* Εις δε ή Μογή όφείλει πλείστα εδωγητήματα και το πλείστον μέρος των βιβλίων.

φαλαίων, ών το α' περί ούρανου έν οι' Έλληνες φίλοσοφοί εθεώρουν κρυσταλλοειδή, ό δε μέγας Βασίλειος καπνοειδή, έτερα κεφάλαια «περί του πώς συλλαμβάνει ή γυνή», «πώς τυπώνεται το άρσενικόν παιδίον και το θηλυκόν» και περί του . . . «λύσαι άνδρόγυνον», όπερ κατορθούται: ώς εξής: «Γράψον τα δύο όνόματά τους τα βαπτιστικά και γράψε και τους χαρακτήρας τούτους. . . εις καυκήν γυάλινον και λύσε τα μετά οίνου, και θέσετα υπό το κρεβάτι, το Σάββατον τα άρχη και λύεται»: ή «γράψον τους χαρακτήρας τούτους μετά κυναδάρως και με χαρτί άγένηντο και με νερόν, τρεχάμενον: α β ρ α δ α τ β ζ α τ ι, και θέσετα εις τα ποδάρια του άνδρόγυνου από κάτω από το κρεβάτι». Περί δε της λύσεως του «αποδεμένου» συνιστά: «άς πηγαίη εις το ποτάμι, να γδυθή ζάρκος το ταχύ, να πιάση τρία ψάρια και να τα κατούρησι εις τα στόματά των και πάλιν να τα βάλη εις το νερόν, να τα απολύση και μετ' αυτό λύεται». Εις τας παραδόξους τούτας συνταγάς άνάγεται και ή εξής δι' άνθρωπον να «μισήση το κρασί εις όλην του την ζωήν»: «Έπαρε χελιδώνιον ζωντανόν και όνομάησε τον άνθρωπον, ήγουν το όνομά του, και χάραξε το κεφάλι του χελιδωνιοϋ με ένα θυάριον έως ου να στάξη εις το κρασί αίμα, και δός αυτό να πη και τότε θέλει το μισήση». Έννοείται ότι αι μαγγανιστικά αυτά συμβουλαί άκολουθούνται από τας σχετικώς εικόνας.

Έτερον χειρόγραφον περιλαμβάνει πέντε πραγματείας Γερασίου Βλάχου του Κρητός «παραφράσεις και ζητήματα εις την λογικήν μέθοδον» ως και «εις την του φιλοσόφου Πορφυρίου εισαγωγήν» και «εις τας του Αριστοτέλους κατηγορίας».

(Έπειτα το τέλος)

X. Η.

Η ΟΘΩΜΑΝΙΣ*

ΑΣΑ γυνή είναι μυστήριο και θέλητρον εν ταυτώ. Η Οθωμανίς είναι κατ' εξοχήν μυστήριον και γοητεία. Ουδείς, νομίζω, μέχρι τουδε εισέδυσε εις την ψυχήν της Οθωμανίδος. Διότι ή χανούμισσα δεν εκμυστηρεύεται ποτέ εις κανένα τί αισθάνεται, ουτε τί σκέπτεται.

Ένιστε, μάλιστα, και τουτο ιδίως συμβαίνει όταν εύρίσκειται εις συναναστροφήν με Έυρωπαίων κυριών, ή Οθωμανίς άρέσκειται να έπιδεικνύεται όλος άλλη παρ' ό,τι πράγματι είναι. Την παρατήρησιν αυτήν έκαμα εις την Djelna Σουλτάνα, την τρίτην και πλέον αγαπητήν γυναίκα του Χαμίτ. Ίδου τί με άπήτησεν. Αί Έυρωπαίαι θέλουσι πολύ να γνωρίζωσι την Οθωμανίδα άριστοκρατίδα, να έχωσι σχέσεις στενάς μαζί της, ίνα σπουδάσωσι τον χαρακτήρα της. Φαντάζονται λοιπόν ότι εϊμεθα όλος διαφορετικά άπ' αυτάς, Γνωρίζω ότι ή Έυρωπαία δεν θα κάμη ποτέ την τιμήν εις μίαν

* Διάλεξις γενομένη Γαλλισί εν τω Δημοτικώ θεάτρω Αθηνών. Μετάφρασις της δεσπ. Αίτας Λέκα.

και, διατι να μη το είπομεν, δυσαρεστημένη. Διότι ή γυνή δεν είναι ποτέ εύτυχής όταν συναντά μίαν ωραίαν και άβραν γυναίκα εκεί που ήλιπε να εύρη το αντίθετον. Ως προς την εύφυϊαν και την μόρφωσιν, ή χανούμισσα—πιστεύκατέ με— ύπερτερεί την Έυρωπαίαν. Εκτός των τριών ή τεσσάρων ξένων γλωσσών άς μανθάνομεν, εϊμεθα όλοι σχεδόν όλίγον καλλιτέχνιδες. Καταγινόμεθα εις την μουσικήν ή την ζωγραφικήν, και προς τούτοις αναγινώσκωμεν πολύ και μετά προσοχής. Δυνάμεθα να κρίνωμεν τους Έλληνας ή Γάλλους συγγραφείς, διότι τους έχομεν μελετήσει, σχολιάσει και αναλύσει. Ως προς τον χαρακτήρα, έχομεν περισσότερα ύπομονήν, καρτερίαν και εϊμεθα περισσότερον ψύχραιμοι από αυτάς. Ουδείς δύναται να λύτη το ζών αίνιγμα, την Οθωμανίδα.

Εις την χαράν ή την λύτην, εις την ήρεμίαν ή την άνησυχίαν ουδείς δύναται να αναγνώση εις τυ πρόσωπον μας εκείνο το όποιον συμβαίνει εις την ψυχήν μας. Το βλέμμα μας, το μειδιάμα μας, ή φωνή μας ουδέποτε μίς προδίδουσι, και ένώπιον των άδιαφόρων, ένώπιον των περιέργων, συγκρατούμεθα.»

Όφείλω να σίς είπω εν τούτοις, ότι ή Djelna Σουλτάνα είχαν ανατραφή εις τα Άνάκτορα και εκεί όλα επιτρέπονται και συγχωρούνται, εκτός της ειλικρινείας και της αληθείας αιτινες ώδήγουν συνήθως εις τον θάνατον. Έπ' αυτου επιτρέψατέ μοι να σίς αναφέρω εν παραδείγμα. Ο Χαλήλ Ριφαάτ πασις, Μέγας Βεζύρης, στέλλει εις τον Χαμίτ μίαν θελκτικωτάτην Κιρκασίαν. Ο Μονάρχης αισθάνεται έρωτα δι' αυτήν και την κρατεί.

Άλλ' ή νεαρά γυνή δεν δύναται να ύποφέρη τον περιορισμόν εις το χαρέμι του Χαμίτ, ύποφέρει και μαραίνεται ως άνθος στερούμενον άερος. Ο Σουλτάνος το παρατηρεί. Συμβουλεύεται τους έξοχωτέρους ιατρούς δια την ωχρότητα και μελαγχολίαν της Ίκμπάλ. Φεύ, οι επιστήμονες δεν δύναται να ιατρεύωσι τας φυγικάς άσθενείας. Η Κιρκασία άπέμεινε πλέον σκιά. Ο Χαμίτ άνητuche. Μίαν έπέραν μεταβαίνει πλησίον της χωρίς να την προειδοποιήτη και την έρωτά μετ' ένδιαφέροντος περι της καταστάσεώς της.

— Ίκμπάλ, παιδί μου, σε βλέπω να τήκεσαι, μήπως είσαι δυστυχής εις το Χαρέμι μου ;

— Έφφέντη μ', μου επιτρέπεται να είμαι δυστυχής, άφοϋ με τιμάρτε δια της έννοίας σας ;

— Ίκμπάλ, θα έκαμνον τα πάντα δια να σε ιδώ εύτυχη,

— Έφφέντη μ', τόση καλωσύνη, τόση έπιείκεια εκ μέρους ένός έπιφανούς και ένδόξου Σουλτάνου με συγκινεί.

— Είσαι ωραία Ίκμπάλ και ή ωραιότης είναι μία δύναμις ένώπιον της οποίας όφείλομεν όλοι να ύποκλινόμεθα.

— Έφφέντη μ', αγαπίηα ορέγim, τούτέστι φιλω τους πόδας σας. (Έκφρασις μεγάλης εύγενείας παρὰ τους Οθωμανούς εν χρήσει των κατωτέρων προς τους άνωτέρους).

— Ίκμπάλ, νομίζεις ότι ένας ήλικιωμένος, άσχημος και άπογοητευμένος από την ζωήν θα ήδύνατο να άρέψη εις μίαν νέαν ωραίαν και άνθηράν ;

— Έφφέντη μ', τι θέλεις να ειπής ;

— Οτι ό Χαμίτ ζητεί την άγάτην σου.

— Βασιληϊ μου, ό έρωσ, όπως το μίτος, δεν επιβάλλεται !

Η Κιρκασία δεν είχε τελειώσει την όμιλίαν της δε ο Δζελάλ άγίς, ό άρχηγός των ένούχων του Αυτοκρατορικού Χαρεμίου, ένεφανίζετο ένώπιόν της. Ο Δζελάλ άγίς, όταν ό Χαμίτ έπεσκέπετο καμμίαν ένουομένην, παρεφύλασσε πάντοτε εις την θύραν

και όταν εύρισκεν ότι ή ένουομένη δεν έσέβετο τον Κόριόν του ένεφανίζετο.

— Εις το πράσινον δομάτιον, Δζελάλ, διατάσσει ό Χαμίτ.

Τότε ό ένουός άρπάζει την Ίκμπάλ και την φέρει εις το πράσινον δομάτιον. Μετά ήμίσειαν ώραν εισήλθεν εις άνθροπος μετρηφιεσμένος. Καλεί την Κιρκασίαν με το όνομά της και την διατάσσει να τον άκολουθήτη.

Που ώδήγει την Κιρκασίαν; Μυστήριο! Άλλά την έπομένην μίς αναγγέλλουσι έπισήμως τον θάνατον της Ίκμπάλ έπισυμβάντα την νύκτα.

Ο Χαμίτ δεν ήγάπα καθόλου τας παιδευμένας γυναίκας και δεν παρείχε την έλαχίστην έννοιαν εις τας γυναίκας των γραμμάτων. Η Άλλιέ Χανούμ, κόρη του Τζεβδέτ πασαΐ διατελέσαντος πρωθυπουργού της Τουρκίας, με ύπεχρέωσε να παρουσιάσω εις τον Σουλτάνον μίαν άναφοράν της. Εξήτει να εκδόση μίαν έφημερίδα Τουρκιστί. Έθεώρητα καλόν να κάμω λόγον περι τούτου εις τον Ταχσίν, πρώτον γραμματέα των Άνακτόρων. Άλλ' ουτος με συνεβούλευσε να ξεσχίσω την άναφοράν και να μη προσέρω την λέξιν έφημερίς εις τα Άνάκτορα. Ύπεσθέτην εκείνο το όποιον ήθελεν ό γρηγόρς Ταχσίν, ένφ κατά βάθος ήμην ύπερ της Άλλιέ.

Μετ' όλίγας ήμέρας ό Σουλτάνος με καλεί δια να μου ζητήση μερικώς πληροφορίας δια την Ρωσοΐδα πριγκίπισσαν Όλγαν Νελίωφ, την όποιαν έφιλοξενούσαμεν. Ο Χαμίτ μου φαίνεται ευδιάθετος και του ύποβάλλω την άναφοράν της Άλλιέ. Άλλ' αναγινωσκων την αίτησιν, ώχρίασεν εκ θυμού.

— Είπέτε εις την Άλλιέ, άπήτησε με τραχειαν φωνήν, ότι ένόσφ ό Χαμίτ βασιλεύει, αι χανούμισαι δεν θα περιβληθουν περισελίδας.

Το ένδιαφέρον όπερ έδεικνυον δια την θυγατέρα του Δζεβδέτ πασαΐ, με κατέτησεν ύποπτον εις τα Άνάκτορα. Οί έπίσημοι κατάσκοποι και οι αξιωματικοί των Άνακτόρων ήτχολήθησαν αυτήν την φοράν μετ' μεγάλης δραστηριότητος δια το ταπεινόν μου άτομον. Ημέραν και νυκτα οι αξιαιγάτητοι ουτοι φίλοι παρουσίαζον άναφοράς έναντίον μου εις τον Ταχσίν, τον Καδρι και τον Δζελαλεδίν. Μίαν φοράν μάλιστα έτυχε να ιδω τον πτωχόν Ταχσίν εν άμηχανία πρό ένός δυσαναγνώστου χαρτου γραμμένου Έλληνιστί. Ο πρώτος γραμματέυς των Άνακτόρων όφειλε να λάξη γνώσιν και δεν έγνωρίζεν ουδέ λέξιν Έλληνικήν! Δεν μου έπήλθεν ή ιδέα ότι ήδύνατο να λέγη δι' έμε και το έλαβα δια να το εξηγήσω εις τον Ταχσίν. Ητο μία άναφορά. Συνεβούλευον τον Χαμίτ να με εκδιώξη όσον το δυνατόν το ταχύτερον.

Η παρουσία μου ειςτό Γιλδίξ έφείλκε τα κακά πνεύματα και έφερε κακοτυχίαν. Το βέβαιον ήτο ότι άφ' ής στιγμής ειτήλθον εις το Αυτοκρατορικόν Χαρέμι αι ύποθέσεις της Τουρκίας έβαινον επί τα χειρό. Και ήτο όλος φυσικός. Έξ έπισήμου πηγής έμαθον ότι έγεννήθη τον Απρίλιον, άποφράδα μίαν παρὰ τοις Οθωμανοίς.

Εις το Γιλδίξ, πιστα φίλια άνδρών και γυναικών έφείλκε την προσοχήν των κατασκόπων. Κατ' Αυτοκρατορικήν διαταγήν, αι χανούμισσαι του Σουλτάνου έζον άπομεμακρυσμένα ή μία της άλλης και δεν έβλέποντο. Μόνον διαρκούντος του Μπαϊραμίου αι χανούμισσαι του Γιλδίξ συνηθροίζοντο εις της Βαλιδέ. Έπρεπε να βλέπη τις τότε πόσον ήσαν γλασταί και πως συμπεριεφέρετο ή μία προς την άλλην, ένω έμισούντο. Άλλως τε αυτή ήτο ή πολιτική του Γιλδίξ, να δεικνύουν μεγάλην και άπεριόριστον στοργήν ένφ κατά βάθος ήγχαντο τον θάνατον. Εις το Γιλ-

δίξ π'ισα ένδειξίς συμπαθείας έκρυπτε έχθραν. Καί ένθυμοῦμαι τόν νεαρόν 'Αχμέτ Βέην, ύπαπιστήν τοῦ Σουλτάνου, ὅστις μίαν ὠραίαν πρῶταν ἐγκατέλειπεν αἰφνιδίως τὸ Γιλδίξ καί τήν Κωνσταντινούπολιν, διότι τήν προηγουμένην ὁ 'Αραψ 'Ιτζέτ τοῦ ἔκαμεν ἀπίρους περιποιήσεις. Καί ἐγὼ ἡ ἰδία ὅταν ἔβλεπον ὅτι ἐγινόμην τὸ ἀντιζείμενον πολλῶν περιποιήσεων ἐθεώρουν φρόνιμον νά προσποιῶμαι τήν ἀσθενῆ, καί τοιουτοτρόπως κατέφευγον εἰς τὸ Αὐτοκρατορικόν Νοσοκομεῖον. Ὁ πρίγκηψ Μετζήτ 'Εφένδης ὅταν ἤρχετο εἰς τὸ Γιλδίξ ἔφερε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ φιαλίδιον ἀντιδότου κατά τοῦ δηλητηρίου. Ἡ δευτέρα σύζυγος τοῦ Χαμίτ, Μεβτζιέ, μοῦ ὁμίλει περὶ αὐτοῦ μετὰ περιφρονήσεως. «Εἰξέυρετε, μοι ἔλεγε, ὁ Μετζήτ 'Εφένδης δέν εἶναι ἀληθῆς Ὀθωμανός, ἀφοῦ νομίζη ὅτι δύναται νά ἀποφύγη τὸ περρωμένον.»

Ἡ Ὀθωμανίς, ὡς ἐκ τῆς θρησκομανίας καί τῆς νοχελείας τοῦ πνεύματος πιστεύει εἰς τὸ περρωμένον. Εἶναι τόσον εὐκόλον νά ἐπαπαυῆται τις μετ' τὴν ἰδέαν ὅτι ἡ εἰμαρμένη μῖς ἄγει καί μῖς φέρει εἰς τὴν ζωὴν. Διατί τότε νά παλαίωμεν, νά ὑποφέρωμεν καί νά λυπούμεθα, ἀφοῦ τὸ πῖν εἶναι μοιραῖον εἰς τὸν κόσμον τοῦτον; Ἄλλ' αὐτὴ ἡ ἰδία ἡ Μεβτζιέ ἀπληλίσθη ὅταν ὁ Χαμίτ ἐκράτησε πλησίον τοῦ περισσότερον τοῦ συνήθους, μίαν ὠραίαν Ἑβραίαν, δῶρον τοῦ 'Ιτζέτ. Ἐγὼ τότε τῆς ὑπεθύμησα τὸ μοιραῖον. «Φεῦ! μοὶ ἀπήνησε ἡ Μεβτζιέ, ὅταν ἡ καρδιά ὑποφέρει καί ἀγωνιᾷ, πῖσα σκέψις ἥτις θά ἰδύνατο νά τὴν καταπραῖνη καί νά τὴν παρηγορήσῃ εἶναι ἐχθρά. Καί ἔπειτα ποῖος πταίει; Φεῦ! ὁ Χαμίτ προτιμᾷ ἄλλην ἀπὸ ἐμέ' δέν ἤξευρον νά διατηρήσω τὴν ἀγάπην του.»

(Ἐπεται τὸ τέλος) Princesse THEO SARTINSKA

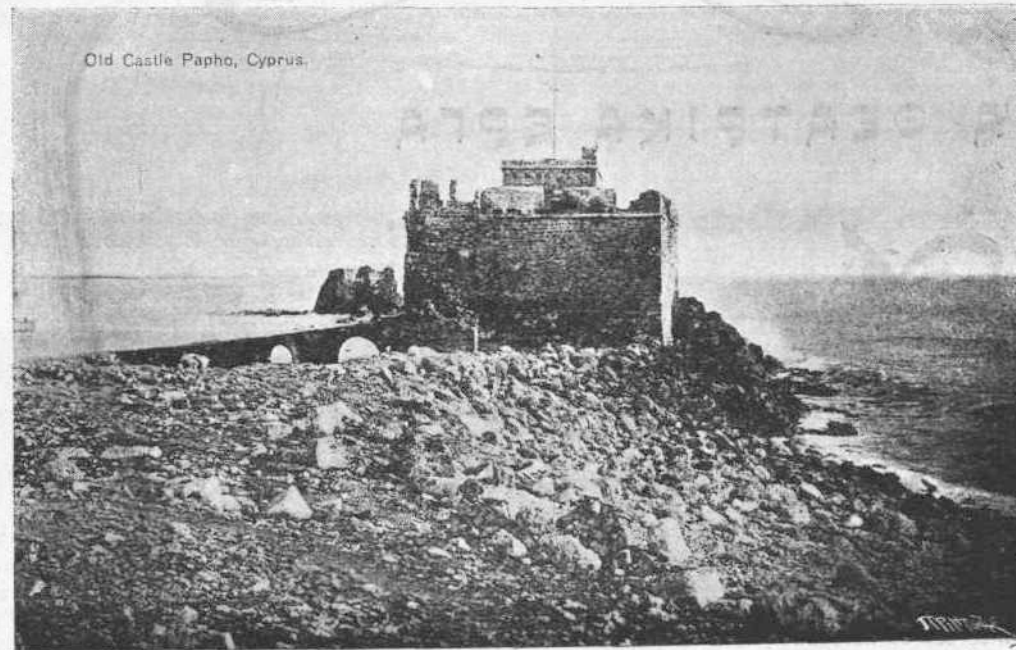

Φίφη Τσίλλεο

Ἡ καλλιτέχνις ζωγράφος δεσποινίς Φίφη Τσίλλεο, μαθήτρια τοῦ κ. Γ. Ἰακωβίδου, ἐξέθηκεν ἐν Βοστώνη ἔργα της. Περὶ τῶν πινάκων τῆς δεσπ. Τσίλλεο, ὁ Ἀμερικανὸς κριτικὸς κ. Downe δημοσιεύει ἐπιαινετικῶ-

τάτην κρίσιν. Δύο ἔργων της, ὃν τὸ ἐν παριστᾷ ἐσωτερικὸν τραπεζαρία, τὸ δὲ ἐσωτερικὸν κουζίνας, ἐξάγει τὸ ζωῶμα ἰδίως. Ἡ δεσπ. Τσίλλεο εἶνε θυγάτηρ τῆς διακεκομμένης κλειδοκυμβαλλίστρας κ. Σοφίας Τσίλλεο.

ΚΥΠΡΟΣ

Old Castle Papho, Cyprus.

Τὸ φρούριον τῆς Πάφου

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ

Κακότυχε τραγουδιστή, ποῦ σοῦγραψεν ἡ Τύχη νάν' ἡ ζωὴ σου ὄνειρατα, νάνε τὸ βίος σου στίχοι ναν' ἡ καρδιά σου ἀπὸ κερὶ κι' διαν διαβαίνουν πόνοι βαθεῖα-βαθεῖα ε' ἀχνάρια του καθένας νά τυπῶνη.

Καλότυχε τραγουδιστή, ποῦ οἱ πόνοι σου ὅταν βγαίνουν δέν εἶνε στεῖροι καί ἀκλειροί, σ' ἄλλες καρδιές πιγαίνουν κ' ἔκει σάν ζωτικά πουλιὰ ποῦ ὅπου βρεθοῦν πωλιάζουν, γεννοῦν, ξαναγεννοῦν, διπλιάζονται, διπλιάζουν.

Κακότυχε τραγουδιστή, ποῦ σὲ πλανοῦν ἡ ἐλπίδες κ' εἶδες τὸ ρόδο τῆς χαράς, ε' ἀγκάθια του δέν εἶδες κι' ἀπλωσες χέρι ἀπότολμο μετ' πόθου ἀνατριχίλα καί πλήγωσες τὰ δάχτυλα καί μάτωσες τὰ φύλλα.

Καλότυχε τραγουδιστή, ποῦ ρίμες συχνοσμίγεις καί πλάϊ σὲ δρόμο τῆς ζωῆς τὸ μονοπάτι ἀνοίγεις, τὸ μονοπάτι ποῦ κρυφά κάθε καρδιά θά φέρη σὲ ρόδο ποῦ ξαγκάτωσες πλιγώνοντας τὸ χέρι.

Κακότυχε τραγουδιστή, ποῦ ζῆς μ' ἀγάπη αἰώνια κι' ἡ ἀγάπη σου εἶνε ἀγέραστη καί δέν λογιάζει χρόνια καί πύργους ἀνεμόχτιστους σὸν ἄρρο θεμελιώνει καί ξαναβινώνει ὁ πόθος της κι' οὔτε ποτὲ παληώνει.

Καλότυχε τραγουδιστή, ποῦ σοῦγραψεν ἡ Τύχη νά γίνωμαι ἡ ἀγάπες σου σφιχτοδεμένοι στίχοι, συντροφευμένοι ἀχώριστα μετ' τοῦ ρυθμοῦ τὰ κάλλη σκορπίζοντας τοὺς πόθους σου γιὰ ν' ἀγαπιῶνται οἱ ἄλλοι.

ΙΩ. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Εἶνε εὐχάριστον νά διῆ τις χοῦμα' δυοῦροστον εἶνε νά πληρώνη.

✱

Ἡ τέχνη δέν πρέπει νά χάνεται εἰς τὰ γεγονότα' πρέπει νά στηρίζεται ἐπ' αὐτῶν.

✱

Ἡ ἀγάπη παραφέρει τὸν νέον, ἀνανεώνει τὸν γέροντα, καταστρέφει τὸν ὄρμιον.

✱

Εἰς τοὺς ἀληθῶς πνευματώδεις ἀνθρώπους, τὸ πνεῦμα εἶνε ἀπαίγασμα ὀρθολογισμοῦ.

✱

Ἐπάσχον πολλοὶ τρόποι τοῦ διοικεῖν κακῶς, τοῦ διοικεῖν καλῶς μόνον εἷς.

✱

Σημεῖον τοῦ ἀληθῶς γενναίου ἀνδρὸς εἶνε τὸ νά ἐνθαρρῖνη τοὺς ἄλλους.

✱

Ἀπὸ ἐλεοβοῦικὸν ζῆλον ἀγάπης, οἱ ἀγαπῶντες ἡμᾶς διαβιέπον σιγήθως δυοτιχῆματα εἰς τὰς εὐτυχίας μας.

✱

Ἡ μονοζωῖα ἐλαττώνει τὸ αἰσθημα καί αὐξάνει τὴν ἰδέαν.

✱

Ποθενὰ ἡ ἱεραρχία δέν εἶνε τόσον ἀδιάλεικτος, ὅσον παρὰ τῷ λαῷ.

✱

Μερικὰ μονόπρακτα δραματικὰ ἔργα περιέχον κάποτε πολλὰ πράξεις.

✱

Χάρις εἰς τὴν παιδείαν, ἔχονεν διλωτέρους ἀγραμμάτους καί περισσοτέρους ἡλιθίους.

ΑΛΒΕΡΤΟΣ ΓΚΙΝΟΝ

ΝΕΑ ΘΕΑΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ

ΕΡΓΑ ΕΡΓΩΝ του 'Αλφρέδου Καπύς έπαίχθη, ή ώραιότερα ίσως από όσας έχει γράψη κωμωδίας, άλλ' ή κωμωδία αυτή δεν θα άρεση έξω από την Γαλλίαν περισσότερο από τας άλλας, διότι είναι εις τόν υπέρτατον βαθύον Παριζιάνικη και δεν έννοούν έλας της

τας λεπτομερείας όσοι άγνοούν τόν Παρίσι.

Ο Καπύς δεν θα κατορθώση ποτέ να γράψη θεατρικόν έργον εις τόν όποιον να μη ζωγραφίζεται και ένα κομμάτι από την Παρισινήν ζωήν. Η πλήρης προσοικίωσις του προς τόν Παρισινόν περιβάλλον συντελεί εις τόν να έξάπτεται ή φαντασία του και να γίνονται τά έργα του ούμοριστικώτερα.

Τόν τελευταίον του έργον αποτελείται από σειράν στιγμιστύπων ληφθέντων εις τά διάφορα Παρισινά σαλόνια. Είς τας τέσσαρας πράξεις του ζωγραφίζεται θαυμασιώτατα τόν περιβάλλον αυτό.

Είς τας πρώτας σκηνάς της κωμωδίας αυτής ή όποια φέρει τόν τίτλον «Αί Έύνοούμενοι» τρείς κυρίαί του έλαφρού κόσμου, φίλοι ή πρώτη ένός "Αγγλου έκατομμυριούχου, ή δευτέρα ένός Γάλλου τραπέζιτου και ή τρίτη ένός εύπατρίδου, πείθουν τούς έραστάς των να καταθέσουν τά άναγκαιούτα κεφάλαια διά την ίδρυσιν περιόδικου, τού όποιου ή διεύθυνσις ανάτιθεται εις ένα βουλευτήν άπωλέσαντα μόλις πρό άλλων ήμερών τόν γαρτοφυλάκιον του ύπουργού της Δημοσίας Έκπαιδείσεως.

Ο άνθρωπος αυτός όστις έχει σύζυγον καταγινομένην εις την πολιτικήν, γίνεται δημοσιογράφος και έρωτεύεται ώραιαν κυρίαν, ή όποια πάλιν είναι έρωτευμένη με τόν θεόν του. Η σύζυγος όμως του δημοσιογράφου τόν άπομακρύνει από την έρωτημένην του και τόν πείθει να δεχθή την προεδρείαν του ύπουργικού συμβουλίου.

Ο Ρενάτος Σιμόνε έγραψε σατυρικόν έπιθεώρησιν ή όποια φέρει τόν τίτλον «Πανταλονείας». Θα την παίξη ο θίασος της 'Αμαλίας Σοάρελ, όστις είναι από τούς καλλιτέρους Ιταλικούς θιάσους όπερέττας.

Ο Φράντζ Λεάρ έπαυσε να εκχωρή τά έργα εις εκδότας και άπεφάσισε να συνεννοηται αυτός άπ' εύθείας με τούς θιάσους. Φαίνεται όμως ότι αί απαιτήσεις του είναι κάπως παράλογοι και διά τούτο οι μετ' αυτού συναλλασσόμενοι μένουν δυσηρεστημένοι.

Διά να έπιτρέψη π.χ. να παρασθηθή ή «Εύα»—ή νεωτάτη όπερέττα του—εις την Τεργέστην εζήτησεν έγγύησιν 4000 κορωνών, ένθ' διά την «Πουπέ»—του

έπειδή δεν είναι βιεννέζικη δεν σημαίνει ότι είναι χειροτέρα από την «Εύαν»—ο ίδιος θίασος έπλήρωσε μόνον 400 κορώνας.

Είς την Γαλλίαν άρχίζει να κυριαρχή τόν σύστημα των θεατρικών έπιθεωρήσεων, τόν όποιον θριαμβεύει εις την 'Αγγλίαν. Έννοείται ότι αί έπιθεωρήσεις αυτές δεν έχουν καμμίαν σχέσηιν με τας έπιθεωρήσεις τας όποιας βλέπομεν εδώ. Τάς διακρίνει ή πολυτέλεια των σκηνηκών και του βεστιαρίου και τόν νεωτεριστικόν της μουσικής.

Είς την «Βασιλικήν Κωμωδίαν» των Παρισίων έπαίχθη ή νέα τρίπρακτος κομεντί των κ.κ. Σουλδάν και Μουζύ και μία νέα μονόπρακτος κωμωδία του Γεωργίου Φεωδύ. Η «Πεταλούδα», όπως τιτλοφορείται ή χαριτωμένη κομεντί, είναι μία άτελεύτητος σειρά γεγονότων, τά όποια σπινθηροβολούν από άρκτον χιούμορ και Παρισινήν λεπτότητα.

Η υπόθεσις της «Πεταλούδας» είναι ή εξής. Μία γυναίκα του ήμικόσμου άποφασίζει να έλθη εις γάμον με τόν καθηγητήν της των Γαλλικών. Η νέα σύζυγος δοκιμάζει μεγάλας στενοχωρίας διά να συμυιόσση τά καθήκοντα της νέας καταστάσεώς της με τας συνηθείας του παρελθόντος. Ο σύζυγος δίχεται ως άναγκαία έπακόλουθα τά άποτελέσματα αυτού του γάμου. Τέλος όμως κατορθώνει να γαμηθή από μίαν θαλαμηπόλον του άκολουθεί τόν νέον έραστήν και γηραιόν κύριον, ο όποιος, μένει πλέον άνευ εργασίας, υπό τας διαμαρτυρίας της έγκαταλειφθείσης συζύγου του.

Η δευτέρα μονόπρακτος κωμωδία τιτλοφορείται: «Πώς βγαίνει ο μπεμπές». Ο συγγραφέας κατήρθεσε επί μίαν ώραν να συγκρατήση την προσοχήν του άκροατηρίου, τόν όποιον είχαν ένωπιόν του παιζομένην την παραμονήν ένός τοκετού. Η κωμωδία στρέφεται περί τόν άμοιβάστον έγωιστήν της γυναικός, ή όποια υποφέρει και του άνδρός, ο όποιος δεν υποφέρει, αλλά άναμένει τόν τέλος του τοκετού. Άρκτετόν μέρος έχουν άκόμη εις την κωμωδίαν αί περιθάλλψεις της μάνας κτλ.

Τούς ρόλους των προσώπων υπεδύθησαν οι ήθοποιοί της Γαλλ. Κωμωδίας Μαρσέλ Σιμόν και δεσποινίς Ροσσί.

Είς την τελευταίαν συναυλίαν της «Όπερά» των Παρισίων έπαίχθη τόν νέον έργον του Μ. Μογκιέ. «Τόν προοίμιον της Σφιγγός». Τόν έργον άποτελείται από ένα σύνολον χαρακτήρων, οι όποιοι πλέκουν δλόκληρον λυρικόν δράμα. Τίνες εκ των χαρακτήρων τούτων είναι πολύ είδυλλιακοί, άλλοι πάλιν πολύ εκφραστικοί. Τόν έργον έπηρεασμένον πολύ από τόν πνεύμα της Βαγνερείου μουσικής, περιστρέφεται περί έν πρόσωπον έντελώς μουσικοπαθές, τόν όποιον μετ' άπογοητεύσεις άλλεπαλλήλους, στροβιλίζει περί μίας σφιγγός, από την όποια άναμένει ν' άκούση την τελευταίαν λέξιν της ζωής του.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

Νέαι βιεννέζικαι όπερέτται άγγέλλονται αι εξής: «Στρατιωτικά παιγνίδια» λιμπρέττο Βίλνερ, μουσική Λεάρ. «Ο Ναπολέων και αι γυναίκες» του Ρεινχάρ. Η «ώραία Σουηδή» λιμπρέττο Κρουμπάουν, μουσική Βιντεντέργερ.

Η «Βασίλισσα της νυκτός» μουσική Όλλάνδερ. Ο «Κυανούς ήρωας» μουσική Στράους. Η «Δύο Πομποδούρ» λιμπρέττο Βερνάουερ, μουσική Στράους. Τόν «Διλά ντόμινο» λιμπρέττο Ζεμπάχ, μουσική Κουλιδιέ.

Η ΔΙΚΗ ΤΗΣ ΣΑΠΦΟΥΣ

ΕΙΣ την Γαλλικήν 'Ακαδημίαν των 'Επιγραφών και Γραμμάτων ο γνωστότατος φιλέλλην και 'Ελληνιστής κ. Θεόδωρος Ραϊνάχ έκαμε την άπολογίαν της περιφήμου ποιητριάς Σαπφούς, άκμασάτης περί τόν 610 π. Χ. επί τη βάσει ποιημάτων της εσχάτως ανακαλυφθέντων υπό 'Αγγλων αρχαιολόγων.

Ο κ. Ραϊνάχ έπιμένει ιδιαίτερος εις τόν ζήτημα της ήθικης της Σαπφούς, περί της όποίας τόσον κακήν παράδοσιν έχομεν από τούς συγχρόνους της. Έως σήμερον ή φήμη της Σαπφούς ως ποιητριάς συνηγωνίζετο με την φήμη της ως έταίρας, Ισαξίας προς την Φρύνην και την Λαΐδα. Έν τούτοις, τόν τοιοϋτον δεν φαίνεται πιστοποιούμενον υπό του έν γένει έργου της. Άπ' εναντίας, ο κ. Ραϊνάχ έξάγει τόν συμπέρασμα, ότι ή Σαπφώ έπικοφαντήθη υπό τόν συγχρόνον της χρονικογράφου, οτινες είχαν υπ' όψει των τας συγχρόνους των οικουράς, αι όποιαι έξων κλεισμέναι εις τόν γυναικωνίτην και δεν ήταν μορφώσεως μεγαλειότατας από τας οδαλίσκας των Τουρκικών χαρεμιών. Μόνον αι μεγάλαι έταίρα διεκρίνοντο διά τόν πνεύμα των και την φιλολογικήν των μόρφωσιν. Και τόν γεγονός ότι ή Σαπφώ έγραφε στίχους, ήρκεσε διά να την κάμη να θεωρηθή ως έταίρα από τούς 'Αθηναίους χρονικογράφους, οτινες δεν έλάμβανον υπ' όψιν των την ζωήν έν τη Μιτυλήνη τη πατρίδι της ποιητριάς και παρεξηγήσαντες όλα τά ποιήματά της έπλασαν όνόματα έρασιτών και έρωτικά έπεισόδια άνόρακτα.

Ο κ. Ραϊνάχ παρετήρησεν άκριβώς, ότι ή Σαπφώ, άν ήτο έταίρα δεν θα είχε ποτέ τόσην λεπτήν άντίληψιν της εκτιμήσεως της κοινωνίας έν τη όποια έζη. Και την βλέπομεν εις ένα ποιήμα της διά τόν άδελφόν της Καραξον, όστις περιπλεχθείς εις τόν έρωτα Αιγυπτίας έταίρας κατέφαγε την περιουσίαν του, να εκφράξη βαθυτάτην πικρίαν διά τόν άτύχημα και να επικαλήται την 'Αφροδίτην και τας θαλασσίας θεάς να επαναφέρουν όπισω και υγιή τόν άδελφόν και να τόν απαλλάξουν από την κακολογίαν των συμπολιτών του.

Η Σαπφώ, κατά την παράδοσιν, ήτο μία «χαριτωμένη γυναικούλα», όπως λέγομεν σήμερον. Κοινή, μελαχροινή, ζωηρά, εύθυμος και διαχτυτική, έπνόρπιζε γόφω της χάριν και πνεύμα. Έμεινε χήρα νεωτάτη και αυτό συνετέλεσεν ούκ' όλίγον εις τόν να δόση ύλην εις την κακολογίαν των συγχρόνων της. Διά να έχη συντροφίαν γόφω της και χάριν της μορφώσεως της θυγατέρός της ή Σαπφώ είχεν ιδρύσει είδος λέσχης γυναικείας από τας καλλιτέρας νέας της Λέσβου, προς τας όποιας νυμφευόμενας άτημόθυον πάντοτε μίαν άποχαιρετηστήριον φθίν,

Μίαν από τας φθάς αυτές παραθέτομεν κατά πρόχειρον μετάφρασιν:

«Στ' αλήθεια μου έχεται να πεθάνω, όταν σολογίζομαι πώς την έπιγε τόν κλάμα ένθ' με άφινε; Μοϋ έλεγε: «'Αλλοίμονο τί δυστυχισμένη ποϋ είμαι Σαπφώ μου! Με τί λύπη σ' άφίνω!»

«Κ' εγώ της άπαντούσα: «Φύγε με χαρά και μη με ξεχνάς. Ξέρεις τί στοργικά ποϋ σ' έφρόντισα.

«Η, άν τόν έλησμόνησες, άφησέ με να σοϋ τόν θυμισμό, άφησέ με να μιλήσω πάλι για όλες της γλυκειές ώρες ποϋ εζήσαμε μαζί.

«Γιά όλα τά στεφάνια των ίων, των ρόδων και των κρίνων, με τά όποια έστολίζεσο στό πλευρό μου.

«Γι' όλα τά περιδέραια των άνοιξιάντικων λουλουδιών ποϋ έδενες γύρω στό λεπτοκαμωμένο λαιμό σου.

«Γιά όλα τά κόματα του βρονθίου, του βασιλικού αυτού άρώματος ποϋ έχυσες στό νέο σου στήθος...»

Τόν τελευταίον άλλως τε έπεισόδιον της ζωής της Σαπφούς, ή αυτοκτονία της, άποδεικνύει σαφώς, κατά τόν κ. Ραϊνάχ, ότι ή ποιήτρια, άκριβώς διότι ήτο τιμωτάτη και έρωτικη ζωήν σεμνήν, ήσθάνθη τόσον βαρυσία την έρωτικήν άεπιλειπίαν, διά τήν άπάρηνην του Φάωνος και έρρίφθη εις την θάλασσαν διά να τερματίτη τόν βίον της. Μία έταίρα δεν θα έφθανε ποτέ εις αυτό τόν σημείον, αλλά θα εύρισκε προχείρους περι αυτήν διασκεδάσεις διά να παρηγορηθή.

'Αλλά δεν έμειναν πεπεισμένοι όλοι οι 'Ελληνισταί από της άπολογίαν αυτήν του Ραϊνάχ. Ούτω ο Μαρσίκιος Κρουαζέ ειπεν επί του προκειμένου εις συντάκτην του Παρισινού «Χρόνου».

Η Σαπφώ δεν ήτο έταίρα. Τόν γνωρίζομεν. Ο Θεόδωρος Ραϊνάχ μίς απέδειξε λαμπρότατα, ότι ή Σαπφώ κατηγορήθη άδίκως λόγω μίς αξιοκατακρίτου συγγύσεως. Τά ήθη δεν ήσαν όμοια εις την Λέσβον κατά τόν έκτον αιώνα και εις τας 'Αθήνας μετά ένα ή δύο αιώνας.

Είς τας 'Αθήνας αί έταίραι, αι μη κλεισμέναι εις τούς γυναικωνίτας και αι δυνάμει να συζητούν έλευθέρως εις τας συναναστροφάς και τά δειτνα διεκρίνοντο διά την μόρφωσιν των, διά την λεπτήν άνάπτυσιν του πνεύματός των, και τούς τρόπους των. 'Αλλ' εις την Λέσβον μία γυνή ή όποια έχει τόν αυτό πνεύμα, ήτις διευθύνει μίαν σχολήν μουσικής, ή όποια εμφανίζεται πρό του κοινού, δεν είναι κατ' έξοχήν μία έταίρα.

Ο Ραϊνάχ έχει δίκαιον ύποστηρίζον ότι ή Σαπφώ είναι μία γυνή εύγενούς καταγωγής και δεν έζησε περιφρονημένη από την κοινωνίαν. 'Αλλ' έπρεπε να σταματήση εδώ. Ο Ραϊνάχ άπεναντίας τραβή πλέον

Ἡ Ἀγγλὶς ἠθοποιὸς Lydia Yavorska

ἐμπρός. Θέλει ὅτι ἡ Σαπφώ εἶχεν ὅλας τὰς ἀρετὰς καὶ μᾶς τὴν δεικνύει ἐν μέσῳ τῶν γυναικῶν τῆς Λέσβου ὅπως ἡ Μαντάμ Δὲ Μαντενὸν μεταξὺ τῶν δεσποινίδων τοῦ Σαίν-Σέρ. Ἀλλ' εἶνε ἀδύνατον νὰ κάμῃ κἀνείς οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην κἂν παρομοίωσιν μεταξὺ τῶν νεωτέρων ἠθῶν καὶ τῶν ἠθῶν τῶν ἀρχαίων. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τότε ἦτο ἀληθές, δὲν εἶνε ἀληθές σήμερον—καὶ τάνάταλιν».

Ἡ τιμὴ τῆς Σαπφῶς συνεκίνησεν ἀκόμη καὶ τὸν Ἀνατόλ Φράνς, ὁ ὁποῖος ἠθέλησε νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ταύτην, εἰπὼν:

«Καθὼς ὁ διάλογος τοῦ Πλάτωνος εἶνε μία ἀνύψωσις τοῦ ἀνδρός, οὕτω καὶ ἡ Σαπφικὴ ποιησις εἶνε μία ἀνύψωσις τῆς γυναικός.

Ἀλλ' ἡ γνώσις τοῦ «ἀγνοῦ πνεύματος» τὸ ὅποιον μᾶς προέρχεται ἀπὸ τοὺς πατέρας τῆς ἐκκλησίας εἶνε ξένη τόσον εἰς τὸν Πλάτωνα, ὅσον καὶ εἰς τὴν Σαπφῶν.

Τούτου λεχθέντος βλέπομεν σήμερον λαμπρότατα τι διαφέρει ἡ Σαπφικὴ ὠδή ἀπὸ τῶν δεινὰ ἢ δεινὰ μίμων, ἐπὶ παραδείγματι, ἀπὸ τῶν διαλόγων εἰς τὸν ὅποιον ὁ Λουκιανὸς θέτει ὁμιλοῦσας τὴν Λιάνην καὶ τὸ Κλωνάριον.

Οἱ Ἕλληνες δὲν ἠπαύωντο ἐπὶ τοῦ προκειμένου. Ἐν τῷ Λουκιανῷ οἱ αἰῶνες τῶν ἠθῶν καὶ τοὶ παρακεκινδυνευμένοι, ἐν τούτοις προκαλοῦν τὸν γέλωτα, ἔχον ἓνα ἕφος κομιζόν.

Δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον καὶ μετὰ τὴν Σαπφικὴν ὠδήν. Ὅταν οἱ ἀρχαῖοι ποιηταὶ ὁμιλοῦν περὶ Σαπφῶς λέγον «ὁ εὐγενέστατος ποιητής».

Τὸ ἔργον τῆς Σαπφῶς, ὡς τὸ τοῦ Πλάτωνος, θεωρεῖται ἀρμόδιον πρὸς ἕμνησιν ἐναερέτων αἰσθημάτων.

Μόνον, ἡ Ἑλληνικὴ διανοητικὴ, ἀπὸ τὴν ὁποῖαν τὸ αἰσθημα τοῦ παραπτώματος εἶνε τελείως ξένον, δὲν ἐννοεῖ τὴν ἀρετὴν ὅπως ἡμεῖς τὴν ἐννοοῦμεν.

Τὸ ὅτι ἡ Σαπφῶ δὲν ὑπῆρξεν ἑταῖρα, εἶνε ἀληθές. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐμποδίζει εὐὸ ὅτι αὐτὴ ἔβαλε πολὺ ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν τῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς.

Ὁ Ραϊνάξ παραβάλλει τὴν γλῶσσάν τῆς μετὰ τὴν τῆς Μαντάμ Δὲ Σαφινιέ. Παρομοίωσις παράτολμος! Δὲν δυνάμεθα νὰ ἀγνοῶμεν, ὅτι τὰ ἦθη καὶ τὸ κλίμα τοῦ Λεβρῶ δὲν ἦσαν ὅμοια μετὰ τῆς Λέσβου.

Κατ' οὐσίαν—συμπεραίνει ὁ Ἀνατόλ Φράνς—ὁ Πλούταρχος εἶπε τὴν ἀλήθειαν γράφας: «Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἡ γυνὴ αὐτῆ ψάλλει εἶνε ἀναμεμιγμένον μετὰ φωτιάν.»

★

Τὰ πρακτικὰ τῆς δίκης τῆς Σαπφῶς ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Ἡ παράδοσις κατηγορεῖ τὴν Σαπφῶν, ὅτι ἀπετέλεσε τὸ ὄνειδος τοῦ φύλου τῆς, κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς, ὅτι ἔθελεγε τοὺς ὠραίους νέους τοῦ καιροῦ τῆς οὐ μόνον διὰ τῶν ποιημάτων τῆς, ἀλλὰ καὶ διὰ τῶν ἐρώτων τῆς, καὶ ὅτι ἐν τέλει, ἠττηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ Φάωνος, οὐτινος ἠράσθη ἐμμανῶς, παρέδωκεν εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν ἐρωτευμένων τὸ θανάσιμον ἐκεῖνο πῆδημα τῆς πρὸς τὴν θάλασσαν, εἰς τὸ νότιον ἀκρωτήριον τῆς Λευκάδος.

Ὁ κ. Ραϊνάξ ἀπέδειξεν ὅτι αἱ κατηγορίαι αὗται πῖσαι ἦσαν ἀνυπόστατοι καὶ ὅτι ἡ Σαπφῶ παραμείναντα λίαν νεαρὰ χήρα ἀφοσιώθη εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῆς θυγατρὸς τῆς Κλειδος, χάριν τῆς ὁποίας ἴδρυ-

σεν ἑταίριαν, εἶδος τι οἰκοτροφείου διὰ τὰς νεάνιδας, εἰς ἃς ἐδίδασκε ποίησιν καὶ μουσικὴν.

Ὁ κ. Ραϊνάξ ἀγνοεῖ τὸ ὄνομα τοῦ συζύγου τῆς Σαπφῶς. Ἀλλὰ γνωρίζει τὸ ὄνομα τοῦ πενθεροῦ τῆς, ὅστις ἐκαλεῖτο Σκαμανδρόνυμος. Γνωρίζει ἐπίσης ὅτι ἡ Σαπφῶ εἶχε τρεῖς ἀδελφούς, ἔξ ὧν ὁ εἰς ἦτο μέγας οἰνέμπορος καὶ ἠδικοῖμει ἀριστα εἰς τὸ ἐμπόριόν του. Ἀλλ' ἐμπλακεῖς εἰς τοὺς ἐρωτας τῆς ἑταίρας Ροδόπιδος κατήνηεν εἰς τὴν ψάθραν, ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν. Ἡ Σαπφῶ ἐθλίβη πολὺ διὰ τοῦτο καὶ συνέταξε τροφερὰ καὶ ὠραία ποιήματα τὰ ὁποῖα ὁ κ. Ραϊνάξ μετέφρασε πρὸς τοὺς Ἀκαδημαϊκούς.

Κατόπιν τόσον ὠραίας συνηγορίας, γράφει ἡ «Ματέν», ἡ Κυρία χήρα Σαπφῶ, διευθύντρια Οἰκοτροφείου καὶ ποιήτρια, ἠθωώθη.

Πρὸ ἡμερῶν ἐν τῷ αὐτῷ Δικαστηρίῳ εἶχε δικασθῆ ἡ Φρόνη, χάρις δὲ εἰς τὴν συνηγορίαν τοῦ κ. Παύλου Ζιζᾶ ἠθωώθη ἡ κατηγορουμένη, ἀναιρεθείσης τῆς κατηγορίας ἐπὶ ἀσεμνότητι ἐνώπιον τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ Δικαστηρίου, πρὸ τοῦ ὁποῖου, ἵνα συγκινήσῃ ὑπὲρ αὐτῆς τοὺς δικαστὰς, ἀπεκάλυψε μέρος τῆς παγκάλου γυμνότητος. Οἱ ἀκαδημαϊκοὶ μετὰ τὴν ὑπεράσπισιν τοῦ κ. Ζιζᾶ ἐδέχθησαν ὅτι οὐδέποτε ὑπῆρξεν ἐνοχος τοιοῦτου παραπτώματος.

Ὁ Ἑλληνικὸς ναὸς τοῦ Καίρου ἀνεγερθεὶς δαπάναις τοῦ κ. Τσανακλῆ.

Ποικίλη Λεξις

Ἐασισόδιον τοῦ Φλωμπέρ.

Ἡ «Γαλλικὴ Ἐπιθεώρησις» δημοσιεύει μερικὰς ἀνεκδότους σελίδας τοῦ Φλωμπέρ. Αἱ σελίδες αὗται ἀποτελοῦσι τὸ Ἡμερολόγιον ταξιδίου, τὸ ὁποῖον ὁ Φλωμπέρ ἐπεχειρήσεν εἰς τὰ Πυρηναῖα κατὰ τὸ 1840, περιέχουσι δὲ τὴν ἀφήγησιν μιᾶς διασώσεως, εἰς τὴν ὁποῖαν ὁ συγγραφεὺς τῆς «Κυρίας Μποβαρύ» μετέσχεν εἰς τὸ Μπιαρριτ.

Ὁ Φλωμπέρ περιεπάτει ἐπὶ τῆς παραλίας, ὅτε παρετήρησεν εἰς τὸ πέλαγος δύο ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐφάνιντο πνιγόμενοι. Ἐπὶ τῆς παραλίας δὲν εὕρισκοντο ἀκτοφύλακες καὶ μερικὰ πρόσωπα εὕρισκόμενα εἰς τὴν προκυμαίαν οὐδέλλως ἐφάνιντο συγκινούμενα.

Συγκινηθεὶς ἐκ τῶν ἀπελπιστικῶν κραυγῶν μιᾶς μελανεῖμονος κυρίας, τὴν ὁποῖαν ὁ Φλωμπέρ ὑπέλαθεν ὡς μητέρα τῶν κινδυνευόντων, ἠσθάνθη τὴν ψυχὴν του ἀφρομένην εἰς ἠρωτισμόν, καὶ ἀφαιρέσας τὰ ὑποδήματά του καὶ τὸν σάκκον του, ἐρρίφθη ἐντὸς τῆς θαλάσσης μετὰ τσοσάτης ψυχραιμίας, μεθ' ὅσης ἐκολύμβη καθημερινῶς, εἰς τρόπον ὥστε προεχώρει

πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῶν κινδυνευόντων λησιμονήσας σχεδὸν ὅτι μετέβαινεν ἐκεῖ διὰ νὰ σώσῃ δύο ὁμοίους του. Ἐν τούτοις τὰ ἐνδύματα, τὰ ὁποῖα ἔφερεν ἐκώλυον ἀρκετὰ τὰς κινήσεις του.

Μετὰ τινα λεπτὰ συνήντησε δύο ἀνθρώπους, οἱ ὁποῖοι ἐρρυμούσκον πρὸς τὴν παραλίαν μετ' ἀρκετῆς δυσκολίας κάποιον ἄλλον ἀναίσθητον. Ὁ Φλωμπέρ προσεφέρθη διὰ νὰ τοὺς βοηθήσῃ, ἀλλ' ὁ εἰς ἔξ αὐτῶν τῶν εἶπε:

— Εἶνε καὶ ἄλλος, ὁ ὁποῖος ἐξηφανίσθη!

— Ἄς ὑπάγωμεν νὰ τὸν ἀνεύρωμεν! ἀπήντησεν ὁ Φλωμπέρ καὶ οἱ δύο ἄνδρες ἤρχισαν νὰ προχωροῦν πρὸς τὸ πέλαγος. Ἀλλ' ἐπήρξατο αἰφνιδίᾳ καταγίγῃ με ἀστράπας καὶ βροντὰς καὶ τὰ κύματα ἤρχισαν νὰ καθίστανται ἀπειλητικά. Καὶ ἀφοῦ μάτην ἐξήτασαν τὴν θάλασσαν, ὁ Φλωμπέρ καὶ ὁ σύντροφός του ἠναγκάσθησαν νὰ ἐπανελθῶσιν εἰς τὴν παραλίαν, ὅπου εἶχεν ἤδη ἐκπνεύσει ὁ πρῶτος κομιζόμενος.

Τὸ πλῆθος περιεκύκλωσε τὸν Φλωμπέρ καὶ τὸν συνεχαίρετο. Ἀλλὰ μετὰ δέκα λεπτὰ τὸν ἐλησιμονήσας κατ' ὀλοκλήριαν, ὅπως συμβαίνει συνήθως.

— Πώς εαμώθη ο Ίταλός.

Ἡ ἐφημερίς «Ζιλδάς» γράφει τὰ ἐξῆς περὶ τῆς δημιουργίας τῶν Ἰταλῶν:

Ὁ Θεὸς ἐδημιούργησε τὸν ἄνδρα ἐκ χύματος, τὴν δὲ γυναῖκα ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ ἀνδρός, ἀλλὰ δὲν συνέδη τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τοὺς Ἰταλοὺς.

Οἱ Ἰταλοὶ ἐδημιουργήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ προσωπικῶς.

Ὁ Ἀρχάγγελος Μιχαὴλ ἔλαβεν ὀλίγον χῶμα, προσμίξατο ἐκ βελούδου, ἐγγχειρίδιον ἐκ χάλυδος, τὰς χορδὰς τῆς λύρας, τὴν καρδίαν νεάνιδος, τὸν στεναγμὸν τοῦ ποιητοῦ, τὸ φιλῆμα τοῦ ἔραστοῦ, τὸ ρόδον τοῦ Παραδείσου, καὶ ἐπὶ τέλους ἰκέτευσε τὸν Θεὸν νὰ τοῦ δώσῃ ἕνα θεῖον τοῦ χαμόγελο. Καὶ ὁ Θεὸς εὐγενῶς ὑπέμεινεν. Οὕτω ὁ Ἀρχάγγελος ἐδημιούργησεν τὸν Ἰταλικὸν λαόν, τὸν λαὸν ὁ ὁποῖος ἐγέννησεν τοὺς μεγάλους τῶν ἀναρχικῶν καὶ τοὺς μεγίστους τῶν ποιητῶν.

* *

— Ὁ Μυσοὶ ἦτο ἀπαισιόδοξος;

Διὰ πλείστων ἔργων τοῦ ὁ διάσημος Γάλλος ρωμαντικός ποιητῆς Ἀλφρέδος δὲ Μυσοὶ ἀφῆκε νὰ πιστευθῇ ὅτι ἦτο ἀπαισιόδοξος. Ἦτο ἕμως πραγματικῶς τοιοῦτος; Ὁ Αἰμίλιος Φαγκέ δὲν τὸ φαντάζεται ἢ μᾶλλον φρονεῖ ὅτι ὁ Μυσοὶ κατελαμβάνεται ὑπὸ ἀπαισιοδοξίας περιοδικῆς καὶ μετὰ μακρὰς χρονικὰς διαλείψεις. Ἄλλ', ὅτι παρέχει πολὺ ἐνδιαφέρον εἶνε ὅτι κατὰ τὰς ἐκδηλώσεις ταύτας τῆς ἀπαισιοδοξίας, ὁ ποιητῆς ἀνέλυε τὸ αἰσθημὰ του καὶ ἀφινεν ἐλευθέραν τὴν μελέτην τῶν προκαλούντων αὐτὸ αἰτίων.

Ἡ ἀποθάρρυνσις τοῦ ἀφείλετο κατὰ πρῶτον λόγον εἰς τὴν ἐπήρειαν τοῦ Βύρωνος καὶ τοῦ Γκαίτε. Ἀφ' ἐτέρου ὑπέφερε τὴν «νόσον τοῦ αἰῶνος», ἣτις κατὰ τὴν ἐξήγησιν ἦν ὁ ἴδιος Ἀλφρέδος Μυσοὶ διδιδεῖ ἀφείλεται εἰς δύο αἰτίαι. «Ὁ κόσμος ὅστις ἐπέρασεν ἀπὸ τὸ 1793 καὶ ἀπὸ τὸ 1814 ἔχει δύο αιμασσοῦσας πληγὰς. Ὅτι ὑπῆρξε δὲν ὑπάρχει πλέον. Καὶ ὅτι θὰ ὑπάρξῃ, δὲν εἶνε τῶρα ἀκόμη».

* *

— Πώς εαμώθη ο Μωασσάν.

Ὁ Γκυ δὲ Μωασσάν ἦτο ἀκόμη, κατὰ τὸ 1879, ὑπάλλῃλος εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὅταν ἔγραψε κατ' ἐντολήν τῆς κυρίας Τρές, κωμωδίαν φέρουσα τὸν τίτλον «Μία ἐπανάληψις».

Ὁ Ἰούλιος Κλαρετὴ ἀποκαλύπτειδία τοῦ Παρισίου «Χρόνου» πρὸς παρηγορίαν τῶν δραματικῶν συγγραφέων τῆς νεωτέρας Σχολῆς, ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ αὐτοῦ ὁ Μωασσάν ἔλαβεν ὡς ἀμοιβήν, τὸ ποσὸν τῶν ὅο φράγκων.

Φαίνεται ἕμως ὅτι κατόπιν μετενόησε διὰ τὸν ἐξουτελισμὸν εἰς τὸν ὁποῖον ἐκουσίως ὑπεβλήθη καὶ ἔγραψεν εἰς τὴν κυρίαν Τρές τὰ ἀκόλουθα: «Ἐργάσθη δύο μῆνας καὶ πλέον, ἐκοπίασα κατόπιν διὰ νὰ μεταρρυθμισῶ τὸ ἔργον συμφώνως μὲ τὰς ὑποδείξεις σας καὶ τί μοῦ προσφέρεται ὡς ἀμοιβήν; Πενήντα φράγκα, ὅσα δηλαδὴ κερδίω σήμερον διὰ κάθε ἄρθρον τὸ ὁποῖον δημοσιεύω εἰς τὰς ἐφημερίδας καὶ διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἐργάζομαι περισσότερο ἀπὸ 2 ὥρας.

Ἡ ἀμοιβὴ εἶναι ἐλαχίστη, ἐκτός δὲ τούτου εἶναι καὶ ἐξουτελιστική.

Εἶνε ἀληθὲς ὅτι μοῦ ὑπεσχέθητε νὰ μοῦ δώσετε ἄλλα ὅο φράγκα ἀν παρασταθῇ τὸ ἔργον.

Ἄλλ', ἀκριβῶς διότι ἐγνώσθη ὁ τρόπος μὲ τὸ ὁποῖον ἐγράφη καὶ τὸ ποσὸν ἀντὶ τοῦ ὁποῖου ἐπληρώ-

θη, δυσκολεύομαι νὰ εὔρω θάσον ὅστις ν' ἀναλάβῃ νὰ τὸ παραστήσῃ».

Ἐν τέλει ἐζήτει ἀκόμη ὅο φράγκα διὰ τὰ συγγραφικὰ του δικαιώματα, ἐν ἣ περιπτώσει τὸ ἔργον παριστάνετο.

* *

— Ἐρρῖκος φόν Κλάιστ.

Ἐκατονταετία συνεπληρώθη, ὡς ἐγράψαμεν ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ, ἀπὸ τοῦ θανάτου ἐνὸς τῶν μεγαλύτερων δραματικῶν ποιητῶν τῆς Γερμανίας, τοῦ Ἐρρῖκου φόν Κλάιστ.

Τὴν 821 Νοεμβρίου 1811 ὁ Κλάιστ ἠτοκτόνησε μετὰ τῆς φίλης του Ἐρρικέτας Ἀδολφίνας Βόγκελ, ἐν Βανζέε. Ὁ ρωμαντικός ἀπέθανεν ὡς ρωμαντικός, ἐν ἡλικίᾳ τριαντατεσσάρων ἐτῶν, κατόπιν παραχθῶδους ζωῆς ἦν διήλθε, διατελέσας στρατιωτῆς, δημοσίου ὑπάλληλος, δημοσιογράφος, ποιητῆς, ἐν διηκεῖ ἐναλλαγῇ ὁρμῶν καὶ ἀθυμιῶν, ἀηλιτισμένος ἀπὸ τὸν ἑαυτοῦ του, ἀπὸ τὴν τέχνην, ἀπὸ τὴν πατρίδα.

Τὸν ἐνεθυμήθησαν εἰς τὴν Γερμανίαν οἱ ποιηταὶ καὶ οἱ ἀπογοητευμένοι κατὰ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν ἐθνικῶφρονες, ἀναμνησκόμενοι, ὅτι ἔγραψε κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ταπεινώσεως τῆς Πρωσίας τὴν «Μάχην τοῦ Ἀρμενίου», ὅπου Βάρος ἦτο ὁ Ναπολέων, Ῥωμαῖοι δὲ οἱ Γάλλοι. Ἦτο ἐξ ἐκείνων, εἴτινες μὴ δυνάμενοι νὰ πολεμήσουν, γράφουν. Τὸ δρᾶμα αὐτὸ παρῆλθεν ἀνευ ἀπηχίσεως χωρὶς κἂν νὰ παρασταθῇ, καὶ μετὰ τὴν φιλολογικὴν ταύτην ἀπόπειραν κατὰ τῆς Ναπολεοντίου δεσποτείας ἐν Γερμανίᾳ, ὁ Κλάιστ ἐμελέτησε σοδάρως μίαν πραγματικὴν ἀπόπειραν κατὰ τοῦ Ναπολέοντος. Δὲν ἠγνῶει πῶς Γερμανοὶ ἠδύναντο νὰ θαυμάζον τὸν Ναπολέοντα, ὅπως τὸν ἐθαύμαζεν ὁ μέγας ἀπατρις Γκαίτε.

Εἰς τὴν «Μάχην τοῦ Ἀρμενίου» κηρύσσεται ἡ ἐξολόθρευσις τοῦ ἔχθρου, καὶ αὐτὴ δὲ ἡ Θουσνέλδα, ἡ σύλγος τοῦ ἥρωος συμπράττει διασθεύουσα τὸν Ῥωμαῖον πρεσβευτὴν Βεντίνιον. Ἄλλ', ἡ Θουσνέλδα ἀγαπᾷ τὸ παιγνίδιον καὶ δωρεὴ ἕνα βόστρυχον τῆς κόμης τῆς εἰς τὸν Ῥωμαῖον ἱππότην. Ὁ βόστρυχος λαμβάνει τὴν ἄγουσαν εἰς Ῥώμην, ἀποστελλόμενος εἰς τὴν Αὐτοκράτειραν Λυδίαν, ὡς μικρὸν τρόπαιον νίκης.

Ἄλλ', ἡ ἐπιστολὴ περιπίπτει εἰς χεῖρας τῆς Θουσνέλδας, ἣτις ἐνῶ πρὶν εἶχε παρακαλέσει τὸν Ἀρμενιον νὰ φεισθῇ τοῦ Ῥωμαίου, προσδληθεῖσα τῶρα ἐν τῇ ὑπερηφανείᾳ τῆς, προσκαλεῖ τὸν Βεντίνιον εἰς ἐρωτικὴν συνέντευξιν καὶ τὸν ἀφίνει νὰ κατασπαράχθῃ ὑπὸ ἄρκτου πειναλέας.

Πρὸ ἐτῶν ἡ τραγωδία αὕτη ἐδόθη εἰς τὴν Βιέννην κατὰ τὰ ἐγκαίνια ἐνὸς θεάτρου μὲ σκοποὺς ἐθνικοὺς. Ἄλλ', ὁ δῆμαρχος παρατήρησεν, ὅτι τὸ δρᾶμα εἶχε γηράσει, αἰδὲ Γερμανίδες εἶχαν ἐξευγενισθῆ ἔκτοτε καὶ δὲν ἀφιναν πλέον τοὺς ἔραστὰς τῶν νὰ τοὺς διαμιλίξουν αἱ ἄρκτοι.

Ἐκ τῶν ἔργων τοῦ Κλάιστ παρεστάθη, ζῶντος αὐτοῦ, ὁ «Χαλασμένος κούβας», κωμωδία γραφεῖσα κατόπιν στοιχήματος, καὶ ἡ «Ἀικατερίνη Ἐλλμπρον» καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο ἀνευ ἐπιτυχίας. Ἡ ἐπιτυχία ἦλθεν ἐπειτα καὶ ὀλονέν αὐθάνει καθ' ἕσον παρέρχεται ὁ χρόνος. Τῶρα παίζεται ἡ «Πεντεσίλεα», παίζεται δὲ καὶ ὁ «πρίγκηψ τοῦ Χοιδούργου» ἀπορριφθεὶς πρὸ ἑκατὸν ἐτῶν ὑπὸ τοῦ ἰδίου βασιλικοῦ θεάτρου, τὸ ὁποῖον τὸν ἀναγράφει τῶρα ἐν τῇ πρώτῃ σειρᾷ τῶν ἔργων τοῦ προγράμματός του.

Ὁ «πρίγκηψ τοῦ Χοιδούργου» εἶνε ἀπεικόνισις τῆς τότε στρατιωτικῆς καταστάσεως τῆς Πρωσίας, εἶνε τὸ δρᾶμα τῆς νίκης ἣτις ἐπῆλθε δι' Ἑλλειψιν πειθαρχίας. Ὅταν ἀπερρίφθη ἡ τραγωδία του αὕτη— ἢ θεωρουμένη σήμερον ὡς τὸ ἀριστοῦργημα τοῦ

πρωσσικοῦ πνεύματος—ὁ Κλάιστ περιέπεσεν εἰς ἀπόγνωσιν.

Ἐἶχεν ἦδη ἐπιζητήσει τὸν ἔρωτα καὶ τὸν θάνατον καὶ εὔρε τότε μίαν γυναῖκα ἣτις τοῦ προσέφερε καὶ τὸ ἐν καὶ τὸ ἄλλο. Ἦτο ἡ Ἐρρικέτα Βόγκελ, ἡ ὅποια τὸν εἶχεν ἔρκεισι νὰ τῆς προσφέρῃ οἰανδήποτε ὑπηρεσίαν ἤθελε τοῦ ζητήσῃ. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα τοῦ ἐζήτησε νὰ τὴν φονεύσῃ.

— Δὲν θὰ τὸ κάμῃς ἕμως—τοῦ εἶπε—Δὲν ὑπάρχουν πλέον ἄνδρες....»

— Θὰ τὸ κάμω—ἀπήντησεν ὁ Κλάιστ—καὶ τὴν ἐφόνευσε καὶ ἠτοχειρίασθη.

* *

— Ἐν ἀνέκδοτον τοῦ Τουαίν.

Εἰς τὴν Γαλλίαν ἐσχηματίσθη σύνδεσμος κατὰ τῆς συνθηλαίας νὰ δανειζῶνται τὰ βιβλία!

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ μία Γαλλικὴ ἐφημερίς διηγεῖται τὸ ἐξῆς ἀνέκδοτον:

Μίαν ἡμέραν ὁ Μάρκ Τουαίν, ἐζήτησεν ἀπὸ ἕνα γείτονα τοῦ μερικά δανεικὰ βιβλία.

— Ἐλάτε σᾶς παρακαλῶ, τοῦ ἀπήντησεν ὁ γείτων, νὰ τὰ διαδώσετε εἰς τὴν βιβλιοθήκην, διότι ἔχω τὴν συνήθειαν νὰ μὴ ἀποχωρίζωμαι ποτὲ ἀπὸ τὰ βιβλία μου.

Ὀλίγας ἡμέρας κατόπιν, ὁ ἴδιος γείτων ἐπισκέφθη

τὸν Μάρκ Τουαίν, καὶ τοῦ ἐζήτησε τὸ σκαλιστῆρι τοῦ κήπου του.

— Νὰ σᾶς τὸ δώσω εὐχαρίστως ἀπήντησεν ὁ Τουαίν. Ἀλλὰ θὰ μοῦ κάμετε τὴν χάριν νὰ τὸ μεταχειρισθῆτε εἰς τὸν κήπόν μου, διότι ἔχω τὴν συνήθειαν νὰ μὴ ἀποχωρίζωμαι ποτὲ ἀπὸ τὰ ἐργαλεῖα τοῦ κήπου μου.

* *

— Τὰ ὄργανα καὶ ἡ ὄργεινῆ.

Τὸ βολί—σύμφωνα μὲ τὴν διαρκῶς νεῦν ἐξαγγελωμένην ἀλλὰ πάντοτε παλαιᾶν ἀνακάλυψιν—ἐνεργεῖ εὐεργετικῶς ἐπὶ πάντων ὅσοι ὑπέκνινται εἰς τὴν μελαγχολίαν ἢ τὴν ὑποχουδρίαν.

Ἡ μπάσσα-βιόλα ἔχει θαυμάσια ἀποτελέσματα εἰς περιπτώσεις νευρικῆς ἀτονίας καὶ εἰς πρόσωπα φλεγματικά ἢ ὑποκείμενα εἰς τὸν μυστικισμόν. Ἡ ἄρπα εἶνε σωτήριος εἰς τοὺς ὑστερικούς, τὸ φλάουτο εἰς τοὺς πολὺ νευρικούς καὶ τοὺς ἔχοντας τάσιν εἰς τὴν φθίσιν, τὸ ἄρμονιον τῶν ἄνδρων ἐν γένει τὸν ὄργανισμὸν καὶ φέρει τὴν γαλήνην εἰς τὰς διανοίας ποῦ ὑποφέρουσιν, τὸ κλαρινέτο δίδει εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα χρησιμοποιούμενον ἐναντίον νῆς νευρικῆς ὑπερδιεγέρσεως, ἡ τρὸμπα εἶνε ἀποτελεσματικὴ ἐναντίον τῆς μανίας τῆς καταδιώξεως, τὸ γαλλικὸν κόρνο ἐναντίον τῆς ἀδρανείας τῶν νεύρων.

Ψ ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΕΧΝΑΙ Ψ

Ἐπερατώθη ἡ ἀνέγκρισις ἐν Βιέννῃ μεγάλου τεχνικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ Μουσείου, τοῦ ὁποῖον τὸν θεμέλιον λίθον εἶχε καταθέσει ὁ αὐτοκράτωρ Φραγκίσκος Ἰωσήφ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1909. Τὸ μουσεῖον καταλαμβάνει ἐπιφάνειαν 20,000 τετραγ. μέτρων, θὰ ἐκτιθῆται δ' ἐν αὐτῷ τὰ προιόντα τῆς τέχνης καὶ βιομηχανίας σύμπαντος τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου. Ἦδη ἤρχισεν ἡ περισυλλογὴ τῶν μέχρι τοῦδε διεσπαρμένων σχετικῶν οὐλογῶν ἐν Αὐστρίᾳ καὶ ἡ τοποθέτησις ἐν τῷ μουσεῖῳ τούτῳ.

Ἐν αὐτῷ θὰ ἐκτιθῆται κυρίως μηχαναὶ παντὸς εἶδους, ἐργαλεῖα, ὄπλα διαφόρων κατασκευῶν, σχέδια τεχνικῶν ἔργων, βιβλία σχετιζόμενα πρὸς τὰς τέχνας καὶ τὴν βιομηχανίαν, χειρόγραφα σχετικὰ κλ.

Θὰ περιλαμβάνηται περὶ τὰ 14 τμήματα, ὧν τὰ σπουδαιότερα θὰ ὄσι: Τὸ ἐπιστημονικόν, τὸ ὁποῖον θὰ περιέχῃ πᾶν τὸ σχετιζόμενον πρὸς τὰς φυσικομαθηματικὰς ἐπιστήμας, τὸ τμήμα τῶν μηχανῶν, τῆς μεταλλουργίας, τῶν μεταλλείων καὶ ὀρυκτῶν, τῆς ηλεκτροτεχνίας, τοῦ δερματός, χροσίου κλ. τῶν ἐνδυμάτων, τῆς χημικῆς βιομηχανίας, τῆς ὕφανθς, τῶν ξύλων, ἐπίπλων, μουσικῶν ὀργάνων κλ. κλ.

* *

Προσεχῶς ἐκδίδεται ὑπὸ τοῦ Παρισίου «Mercur de France» ἀνέκδοτον ἔργον τοῦ ἀγγλοῦ ποιητοῦ Ὀυακ Οὐάιλδ, φέρον τὸν τίτλον «Ἡ ἀγία ἐρωμένη». Τὸ ἔργον αὐτὸ ἔχει περιεχρῶν ἱστορίαν. Μίαν ἡμέραν ὁ Οὐάιλδ ἐλησμώνησε μέσα σ' ἕνα ἀμάξι εἰς τὸ Παρίσι ἐν χειρόγραφον, τὸ ὁποῖον δὲν ἀνευρέθη. Τὸ χειρόγραφον τοῦτο εἶνε τὸ τοῦ βιβλίου, τὸ ὁποῖον ἐκδίδεται τῶρα. Ἡ ὑπόθεσις τοῦ Οὐάιλδ τοῦτον ἔργον οὐδέεται μὲ τὸ περίφημον ἔργον τοῦ Φλωμπέτ «Ὁ πειρασμὸς τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου». Μία σκηνὴ δημοσιευθεῖσα ἤδη ὡς προοίμιον, φέρει τὸν προσηλυτισθέντα εἰς τὸν χριστιανισμόν Ὀυόριον ὡς προσκλήθέντα ὑπὸ τῆς ἐταίρας Μυρρίνας

εἰς τὸν πολυτελεῖ οἶκον τῆς, ὅπως τὸν σαγηνεύσῃ μὲ τὴν καλλονὴν τῆς. Ὁ Ὀυόριος ἀρνεῖται τὸν ἔρωτά τῆς, ὁμῶν μόνον περὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν Θεὸν καὶ τῆς ὀραιοτητος τοῦ Σωτῆρος. Οἱ λόγοι του προξενοῦν μεγάλην σύγχνοι καὶ ἐντίκωσον εἰς τὴν πολυπόθητον ἐταίραν καὶ ἐπαλαιωμένῃ διαρκῶς: «Τὶ παράξενα ποῦ μοῦ μιλεῖ! Καὶ μὲ ποῖαν περιωρόνησον μὲ κωττάζει! Γιατὶ τάχα νὰ μοῦ μιλή ἔτσι;» Ἡ σκηνὴ πνεῖ τὸ πνευγρὸν καὶ παραδοξὸν θέλητρον τῆς Οὐαϊδείου τέχνης τῶν λέξεων.

* *

Οἱ Κεφαλλῆνες ἀπεφάσισαν τὴν ἀνέγερσιν ἀνδριάντος εἰς τὸν εὐεργέτην ἀνιπολίτην των Παναγῆν Βαλιάνον. Ὁ ἀνδριᾶς θὰ στηθῇ διὰ κοινῶν ἐράνων.

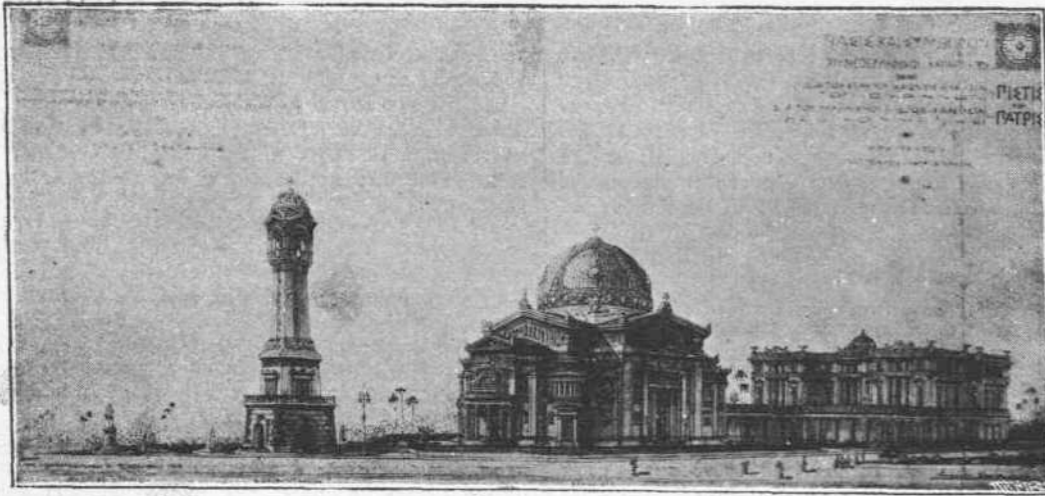
* *

Παρὰ τοῦ διακεκομένου φίλου τῆς «Παναθηναϊκῆς» ἐν Λιέγη κ. J. Plomdeur ἐλάβομεν τὴν ἐξῆς ἐπιστολήν, ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν Διευθυντὴν τῆς «Παναθηναϊκῆς».

Ἡ ἐπιστολὴ τοῦ εὐγενοῦς φιλέλληρος ἔχει ὡς ἐξῆς ἐν μεταφράσει:

Ἄγαπητέ μοι Κύριε,

Ἡ ἀπὸ δεκαπενταετίας ομηιωθεῖσα ἀνάπτυξις εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας ὡς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν κίνησιν εἶνε μεγίστη. Εἰς τόσον ὀλίγον διάστημα ἴδρυσαν μουσεῖα, συνθέτησαν καλλιτεχνικὰς ἐταιρίας, ἔκτισαν καλλιτεχνικὰς σχολὰς, καὶ καλλιτεχνικὰ ἐκθέσεις διοργανοῦνται κατ' ἔτος εἰς ὅλα τὰ Ἀμερικανικὰ κέντρα. Κατὰ τινα Ἀμερικανικὴν ἐφημερίδα, ἀριθμοῦνται ἤδη εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας 944 μουσεῖα, καλλιτεχνικὰ Ἐταιρεῖαι καὶ καλλιτεχνικὰ σχολαί, ἐναντι 408 αἰτίνας ὑπῆρχον κατὰ τὸ 1907. 31,700 φοιτῶν εἰς 102 καλλιτεχνικὰς σχολὰς, μὴ ὑπολογιζομένων 170 Λυκείων καὶ

Ἑλληνικὸς ναὸς ἐν Πορτ-Σαίτ ἀνεγερθεὶς δαπάναις τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος

Πανεπιστημίου, ὧν τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει σειράν καλλιτεχνικῶν μαθημάτων.

Εἰς πλῆθος πόλεις ἔχον ἐπιβίβλη φόρον, οὐχὶ ἐπὶ τῆς τέχνης, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς τέχνης. Τοιοῦτοτρόπως ἡ πόλις τοῦ Ἀγίου Λουδοβίκου δαπάνῃ ἐτησίως 120,000 δολλάρια διὰ τὸ Δημοτικὸν μουσεῖον της. Ἀφ' ἑτέρου ἡ Κυβέρνησις ἀνέλαβεν ἐπισήμως τὴν προστασίαν τῶν καλλιτεχνικῶν συμφερόντων ἀπὸ τῆς 17 Μαΐου 1910, ὅτε τὸ Κοινοβούλιον καθήρτισε μίαν Καλλιτεχνικὴν Κυβερνητικὴν Ἐπιτροπὴν, ἣτις ἀποτελεῖται ἀπὸ 7 γυνόστας τῆς τέχνης καὶ τὴν ὅποιαν ἡ Κυβέρνησις συμβουλεύεται δι' ὅλα τὰ καλλιτεχνικὰ ζητήματα. Ἐκτὸς τοῦ ἀνωτέρου τούτου ἐλέγχου, ὑπάρχει ἡ Ἀμερικανικὴ Ὁμοσπονδία τῶν Καλῶν τεχνῶν, ἣτις ἔχει τὴν ἐδρὰν της εἰς τὴν Βασικτῶνα καὶ ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἐξαρτῶνται ὅλα τὰ καλλιτεχνικὰ Ἰνστιτούτα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν.

Διατί νὰ μὴ συμβαίνει τὸ ἴδιον εἰς τὴν Ἑλλάδα, τηρουμένων τῶν ἀναλογιών; Διατί δὲν συνιστοῦν εἰς τὰς Ἀθήνας μίαν λ. χ. καλλιτεχνικὴν σχολὴν ἐιδικήν, εἰς τὴν ὅποιαν νὰ διδάσκειται τὸ μᾶθημα τοῦ διαγράμματος τῆς πόλεως, ὅπως ὑπάρχει ἤδη εἰς ὅλας τὰς Γερμανικὰς Ἀκαδημίας; Αἱ νεώτεροι ἀνάγκαι καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν ἐπιβάλλουν τὰς ἐργασίας τῆς διευθετήσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῶν πόλεων μας, αἵτινες πρέπει νὰ ἀνατίθενται εἰς καλλιτέχνας ἀξιῶν νὰ ὑπερβῶν τὰς δυσκολίας, χωρὶς νὰ καταστρέφουν τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν αἰσθητικὴν τῆς πόλεως ἢ χάρις μιᾶς χώρας εἶνε μίαν πηγὴν πλούτου δι' αὐτήν, ἰδίως ὅταν εἶναι μίαν ἀρχαία πόλιν τέχνης.

Εἶνε λυπηρὸν ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς διαμορφώσεως καὶ ἐπεκτάσεως τῶν πόλεων εἶνε τῆς δικαιοδοσίας τοῦ μηχανικοῦ τοῦ δήμου, πλῆθος πολὺ πεπαιδευμένον, ἀλλὰ τοῦ ὁποῦν αἰ σπονδαὶ δὲν τὸν ἔχον διόλου προπαρασκευασίαν ὅπως σκεφθῆ δι' ἐν καλλιτεχνικὸν ἔργον ἀνταποκρινόμενον καὶ εἰς τὰς πρακτικὰς ἀνάγκας.

Τὸ περιοδικὸν «Τέχνη» ὑποστηρίζει τὴν ἀρχιτεκτονικὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ κοινῶ, ἰδίως τῶν μελῶν τῶν συμβουλίων, ἐπιτροπῶν ἢ διοικήσεων, αἵτινα κρίνουσι τὰ σχέδια τῶν δημοσίων οἰκοδομῶν, αἵτινες ἀσχημίζον πλῆθος τὰς πόλεις ἀντὶ νὰ τὰς ἐξωραΐζον. Διὰ τοῦτο ἔπρεπε τὰ σχέδια ταῦτα νὰ ἐξετάζοντα ὑπὸ μιᾶς καλλιτεχνικῆς ἐπιτροπῆς, πρὶν ἢ ἐκτελεσθῶν. Τοῦτο θὰ ἐπροφύλλασσε τὰς πόλεις μας ἀπὸ τοὺς πολλοὺς ἠλεκτρικοὺς πασσαλῶν τῶν τραμ καὶ τὰ τηλεφωνικὰ συμπλέγματα αἵτινα εἶνε μίαν ἀσχημίαν διὰ τὴν αἰσθητικὴν τῶν πόλεων καὶ ἐμπόδιον κωλύοντα τὴν διάβασιν καὶ συντελοῦντα εἰς τὴν ἐξαφάνισιν τῶν δένδρων, τοσοῦτον ὠφελίμων εἰς τὰς συγκεντρώσεις μας, τόσον διὰ τὴν εὐχαρίστησιν τῶν ὀφθαλμῶν ὅσον καὶ διὰ τὴν δημοσίαν ὑγίαν καὶ τὸν

καλλωπισμὸν τῆς πόλεως. Ἄν αἱ ἀνάγκαι τῆς νεωτέρας ζωῆς μας ἐπιτρέπουσιν ὀλίγον κατ' ὀλίγον τὴν φαντασίαν εἰς τὸ σχέδιον τῆς πόλεως, ὀφείλομεν νὰ πολλαπλασιάσωμεν τὰς σωρείας τῆς γλῶσσης ἐστολισμένας πολλὰκις ἀπὸ μίαν κρήνην ἢ ἀπὸ ἐν διακοσμητικὸν μνημείον.

Μστ' ἐγκαρδίον φίλιαι

J. Plomdeur

Ἐκ Παρισίων ἠγγέλην ὁ θάνατος διαπρεποῦς δημοσιογράφου καὶ πολιτευτοῦ τοῦ Ζερῶ-Ρισῶ, ὅστις ἴδρυσεν καὶ διεύθυνεν τὴν Παρισίαν ἐφημερίδα «Paris-Journal». Ὁ Ζερῶ-Ρισῶ ἀγριῶς πολεμήθη ἐν τῷ πολιτικῷ τῶν σταδίων κατώρθωσε νὰ νικήσῃ καὶ νὰ ἐκλεγῆ ἐπαινετημένως βουλευτῆς.

Νέον ἔργον «Εἰρήνη» τοῦ νέου Γερμανοῦ συγγραφέως Ἀδόλφου Μπόμ ἐπαύθη διὰ πρώτην φοράν ὑπὸ τῆς ὀρχήστρας τοῦ βασιλικῶν θεάτρον τοῦ Βερολίνου. Κατὰ τὰς ἐντυπώσεις τῶν εἰθικῶν ὁ Μπόμ θεωρεῖται ὡς συνθέτης δυνάμει καὶ εὐγενικοῦ ὑψηλοῦ ρυθμοῦ, ἀπὸ τὸ τάλαντον τοῦ ὁποῦν ἀναμένον οἱ κριτικὸι ἀριστοτεχνήματά.

Μερίστον ἐνδιαφέροντος βιβλίον ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ Μάξ Σταϊντλερ περὶ τοῦ μουσικοῦ Ριχάρδου Στράους. Ὁ κριτικὸς δίδει πιστὴν εἰκόνα τῆς προσωπικότητος τοῦ Στράους, παραλαμβάνων ἕλικόν ἀπὸ πληροφορίας περὶ τῆς ζωῆς του, αἱ ὅποια διευκρινίζουν τὸν χαρακτῆρα τοῦ μεγάλου μουσικοῦ. Ὑπερκεκταίει τὸν ἠθικὸν καλλιτεχνικὸν χαρακτῆρα του, διεξερχόμενος μὲ ἐπικαιρότητα καὶ βαθύτητα τὰ διάφορα σημεῖα τοῦ ἔργου τοῦ Στράους. Εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο περιέχεται καὶ συλλογὴ εἰκόνων τοῦ μουσικοῦ ὄλου τῶν ἐποχῶν τῆς ζωῆς του.

Εἰς τὴν Ἀγγλίαν πρόκειται νὰ ἰδρυνθῆ Μουσεῖον εἰς τὸ ὁποῖον θὰ φυλάσσονται ὅλα τὰ κειμήλια τὰ σχετιζόμενα μὲ τὴν πρόδον τοῦ Ἀγγλικῶν θεάτρον.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων θὰ κατατεθῆ εἰς τὸ Μουσεῖον συλλογὴ ἀποτελουμένη ἀπὸ 60 χιλ. προγράμματα ὄλων τῶν θεαμάτων αἵτινα ἐδόθησαν εἰς τὰ Ἀγγλικά θεάτρα ἀπὸ τοῦ 1700 μέχρι σήμερον. Ἡ συλλογὴ ἀνήκει εἰς τὴν κυρίαν Ἐνθὸς ἢ ὁποῖα ἐδήλωσεν διὰ τὴν προσφέρει εἰς τὸ Μουσεῖον.

Εἰς τὸ Βρετανικὸν Μουσεῖον καὶ εἰς τὰ Μουσεία ἐπαρχιακῶν πόλεων τοῦ Ἠνωμένου Βασιλείου ὑπάρχον ἐπίσης διάφορα σπάνια κειμήλια.

Ἡ β' σονατρία τοῦ Ἑλλ. Κορνιτέτου ἀπέδειξε καὶ πάλιν τὴν ἰκανότητα τῶν ἐκτελεστών. Ἐπαύθησαν δύο κορνιτέτα. Ἐν τῷ Sinding εἰς μί ἔλασον καὶ ἐν τῷ Brahms εἰς φα ἔλασον.

Ὁ πρῶτος ἀνήκει εἰς τὴν Νορβηγικὴν σχολὴν τὴν ἀκολουθοῦσαν τὸν Γρήγκ. Τὸ ἐκτελεσθὲν κορνιτέτο εἶνε ἀπὸ τὰ μεγαλείτερα ἔργα τοῦ συνθέτου, γραμμένον μὲ πολὺ ἄριον. Τὸ α' μέρος καταλήγει εἰς ἕμνον μεγαλοπρεπῆ. Τὸ Andante, τὸ ὠραιότερον μέρος τῆς συνθέσεως, ἦγον καὶ γλυκὴ ὑπενθυμίζει τὰ φέρῃ τῆς Νορβηγίας ἀλλὰ καὶ τὸν Ἰταλικὸν κῶμον. Τὸ Intermezzo πολὺ πρωτότυπος καὶ λεπτὴ σύνθεσις, τὸ δὲ Finale μεγαλοπρεπέστατον ἀλλὰ καὶ δυσκολώτατον, στολισμένον μὲ ὅλα τὰ ποιήματα τῆς ὀργανικῆς δεξιότητος. Χαρακτηριστικὴ ἢ ἀντίθεσις μεταξὺ τοῦ πρώτου θέματος—θορυβώδους—καὶ τοῦ δευτέρου—μελωδικοῦ.

Ὁ Μπόμ εἶνε ὁ τελευταῖος ἀντιπρόσωπος τῆς Γερμανικῆς κλασικῆς μουσικῆς παραδόσεως. Μεσσοκλασικῆς, ἀντιπρόσωπος τῆς «ἀπολύτου» μουσικῆς. Τὸ παρθεῖν κορνιτέτο, ἀνώτερον τοῦ Sinding, εἶνε τὸ ὠραιότερον τῶν κορνιτέτων, ἐξ ὅσων ἐγράψθησαν. Τὸ α' μέρος μὲ ἀρχιτεκτονικὴν ἐρσυνθίαν γραμμένον. Τὸ Andante—εἶνε καὶ ἐδῶ τὸ ὠραιότερον μέρος τῆς συνθέσεως ἔξοχον. Ὁ Μπόμ εἰς τὰ Andante εἶνε ἑπέροχος. Τὸ Scherzo εἶνε θαυμαστὸν διὰ τὴν πρωτοτυπίαν καὶ τὸν ρυθμὸν. Τὸ Finale ἀρχίζει μὲ παθητικὴν μελωδίαν, εἰκονίζεται εἰτα χωρικὴ πανήγυρις καὶ τελειώνει ἢ σύνθεσις ἀποτόμους.

Αἱ δεσποινίδες Κωνσταντινίδου καὶ Βεροῦ ἐτραγοῦδισαν τραγοῦδια ἀμφοτέρων τῶν συνθετῶν, ἤρσε δὲ πολὺ ἢ δυοδία Ἀρόμος τῆς ἀγάτης.

Αἱ ἐκτελεσθεῖσαι συνθέσεις διὰ πρώτην φοράν ἠκούσθησαν ἐν Ἀθήναις Ἡ τρίτη σονατρία θ' δόθη μὲ κορνιτέτα τοῦ Saint-Saëns καὶ τοῦ César-Frank.

Καί τι τέλειον παρουσίασεν ἡ σονατρία τῆς κ. Νίνας Φωκά, ἢ δοθεῖσα εἰς τὸ Δημοτικὸν Θεάτρον Ἀθηνῶν. Αἰσθητικὴ καὶ τέχνη ἠδεδιφάθησαν εἰς τὸ ἴσῃα τῆς συμπαθοῦς καλλιτέχνιδος. Ἐννεάκις ἐτραγοῦδισεν καὶ ἡ αὐτὴ ἀσθητικῆς καὶ ἡ αὐτὴ δύναιμις ἐχαρακτήρισε τὴν φωνὴν της. Ἡ Papillon, παλαιὸν ἴσῃα τοῦ Καροῦ, λεπτότατον καὶ χαριτωμένον, ἀπεδόθη θαυμασίως. Εἰς τὸ Fidelio τοῦ Μπετόβεν ἐξέχνησεν τὸν πλοῦτον τῆς μελωδίας εἰς τόνους ἀριτίους. Ἐπίσης ἀριστοτεχνίως ἀνεδείχθη ἡ κ. Φωκά εἰς τὴν Ariane τοῦ Μασσενῆ καὶ εἰς τὴν ἄριαν τῆς «Mlle de Belle Isle» τοῦ κ. Σαμάρα. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἑλληνικὸν τραγοῦδι τοῦ κ. Λαυράγκα—διατί ὅμως μόνον ἐν ἑλληνικῶν καὶ αὐτὸ ἐκτὸς τοῦ προγράμματος;—ἐνῆλκε μὲ διαίτηαν καὶ περιπάθειαν.

Θριαμβητικὴ ἦτο ἡ σκηνὴ τῆς παραφροσύνης ἐκ τῆς «Λουκίας Λαμερμούρ» συνοδείᾳ κλειδοκυμβάλου καὶ πλαγιάλου, τὸν ὁποῖον ἔπαιξεν ὁ κ. Παπαγεωργίου. Οἱ λαυγγισμοὶ ἀρδυσότομοι, τελείως προσαρμοζόμενοι πρὸς τοὺς τόνους τοῦ πλαγιάλου, λεπτεπίλετοι καὶ γοητευτικοί.

Ὁ κ. Λογοβάρδι ἐξετέλεσεν ἐπὶ κλειδοκυμβάλου, διακριθεὶς διὰ τὸν τέλειον μηχανισμόν του καὶ τὴν ζηλευτὴν ἀκριβειαν, τέσσαρα τεμάχια, ἐκ τῶν ὁποῶν ἤρσεν ἑναιτέρως τὸ Valse τοῦ Βενιάφσκη. Τὴν κ. Φωκά σπώδευεν ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου ἡ κ. Αἰθᾶ Θεοδοροπούλου.

Ὁ παρεπιδημῶν ἐν Ἀθήναις ὑψίφωνος κ. Χρ. Σανθόπουλος, ὁ πλειστάκις παίξας εἰς Ἀγγλικά θεάτρα, ἔδωσε σονατρίαν εἰς τὸν «Παρθασόν». Ἐτραγοῦδισεν ἐκλεκτὰ ἄσματα, ἐκ τῶν ὁποῶν περισσότερον ἤρσαν αἱ μονοδία ἐκ τοῦ Iudas Maccabaeus τοῦ Handel, καὶ τοῦ Λόεγκρεν. Ὁ κ. Σανθόπουλος ἔφαλε καὶ ἀπὸ τὴν «Ρέαν» τοῦ κ. Σαμάρα τὸ μέρος Amai giu un di. Ἡ φωνὴ τοῦ καλλιτέχον θὰ ἐκέρδιζε περισσότερον ἀκουομένη ἀπὸ σκηνῆς θεάτρον. Ἡ δὲ Κωνσταντινίδου

ἔφαλε πολὺ εὐμοσφὰ τὸ Printemps τοῦ Γρήγκ, τὸ Oiselet τοῦ Chopin καὶ ἀπὸ τὴν Λακμὴ τὰs clochettes. Μετέσχο ἐπιτυχῶς τῆς σονατρίαις ὁ κ. Ἀντωνόπουλος βιολονσελίστας καὶ τμήμα τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινατάς.

Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίρια τοῦ ἐντευκτηρίου τοῦ Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων. Ἐδάρεστον ἐντύπωσιν ἐμποιεῖ ἡ χάρις καὶ κομψότης, ἀλλὰ πρὸ πάντων ἡ ἑλληνοπρέπεια, ἣτις χαρακτηρίζει τὴν πρώτην αὐτῆς ἑλλην. γυναικείαν λέσχην. Εἰς ὅλα διαφαίνεται μεγάλη καλαισθησία. Παραπετάσματα ἀρχαϊκά, ἀνάκλιοντα καὶ ἔδρα μὲ ζωγραφισμένας ἀρχαίας παραστάσεις, ζωαφίαι, πίνακες ζωγραφικῆς, μέταλλα ἀνάγλυφα, βιβλιοθήκη καλλιτεχνικὴ, ὅλα ρυθμοῦ ἑλληνικοῦ, ἔργα Ἑλληνίδων. Τὸ Λύκειον διαμερίζεται εἰς τέσσαρα τμήματα. Τὸ φιλολογικόν, τὸ ἐπιστημονικόν, εἰς τὰ ὅποια γίνονται διαλέξεις καὶ μαθήματα, τὸ παιδαγωγικόν, μὲ πρακτικὰ μαθήματα ὑγιεινῆς καὶ βραβεῖα διὰ τὰς μητέρας τροφούς ἐυρόστοτον παιδίων καὶ τὸ καλλιτεχνικόν, περιλαμβάνον μουσικὴν (ὠδικὴν καὶ ὀργανικὴν), ἔθδικούς χορούς, ζωγραφικὴν, γλυπτικὴν, διακοσμητικὴν καὶ κομψοτεχνίαν.

Καίτοι ὀλίγων μηνῶν βίον ἀριθμῆ τὸ Λύκειον, ἐπέτελλε μεγάλας προσόδους ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς κ. Παρρῶν καὶ μὲ τὴν συνεργασίαν ἐπιλέκτων Ἑλληνίδων, ἐκ τῶν ὁποῶν σημεῖομεν τὰς κυρίας Φωκά, Κρεσεντίου, Καλογεῖ, Λέκα, Βλαστοῦ, Γεωργαντῆ, Μομφερράτου, Δημητρακοπούλου, καὶ τὰς δεσποινίδας Τριανταφυλλίδου, Κλειάνθους, Βασιλειάδου, Βουγιούκα, Νικολαίδου, Κεφαλά. Τὸ Λύκειον ἔχει καὶ βιβλιοθήκην καταρτισθεῖσαν διὰ δωρεᾶς 5,000 βιβλ. τοῦ ὁμογενοῦς κ. Βόλτου, τοῦ ὁποῦν καὶ προτομὴ ἐστήθη, φιλοτεχνηθεῖσα ὑπὸ τῆς κ. Γεωργαντῆ.

Σκοπὸς τοῦ Λυκείου εἶνε ὁ μεταξὺ τῶν γυναικῶν ἐν Ἑλλάδι τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὰ γράμματα, τὰς τέχνας καὶ τὴν ἐπιστήκην σύνδεσμος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς προόδου τοῦ φίλου του.

Ὁ καθηγητῆς κ. Λεντορέ, ἐνεργήσας ἐσχάτως ἀνακαθὰς εἰς παλαιὰν Γερμανικὴν πόλιν, ἀνεκάλυψε καὶ ἀπέστειλεν εἰς Βερολίνον κλασικὸν ἄγαλμα Γερμανικῆς τέχνης, ἐξ ὀρειγάλου, παριστῶν παῖδα κρατοῦντα δύο ἰχθῶς οπλαρταριστοῦς. Ἡ ὄλη ἐκφρασις τοῦ παιδίου μὲ τὴν ἀδωσιότητά του καὶ τὴν περιέργειάν του νὰ ἴδῃ τοὺς δύο αὐτοὺς ἰχθῶς διαφαίνεται, καίτοι οἱ ὀφθαλμοὶ ἔχον καθ' ὀλοκλήριον καταστραφῆ.

Ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 80 ἐτῶν ἐν Βερολίνῳ ὁ τεχνολόγος τῆς Λουδοβίκου Πέιτς, γνωστότατος καὶ ὡς κοινωνιογράφος, διαρκῆς συνεργάτης τῆς «Ἐφημερίδος τοῦ Φός». Ὁ οἶκος του ἦτο ἡ καλλιτεχνικὴ φωλεὰ τῆς προσωπικῆς πρωτευούσης. Ἡ τεχνολογικὴ παραγωγή του κυρίως ἦσαν αἱ πνευαὶ σελίδες τῆς «Ἐφημερίδος τοῦ Φός». Νέος ἔτι εἶχε ἐκδώσει βιβλίον περὶ τέχνης ὡς καὶ περὶ τῆς ἱστορίας τῆς τέχνης.

Ἡ ποιητρίσσα Théo Sartinska ἔδωσε καὶ δευτέρω, ἀποχαρτιστήριον, διάλεξιν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ὁδείου Λόττερε, μὲ μίαν λεπτὴν ἀντίληψιν περιγράφουσα τὴν γυναικα τῆς Ἀνατολῆς, ἣτις ἔχει πολὺ τὸ περιεργον ἀφοῦ ζῆ εἰς ἐν περιβάλλον προσεγγίζον τὰ ὄρια τῆς μυθικῆς παραδόσεως.

Εἰσήγησεν εἰς τὸ θέμα ἐπιούσιο ὁ διευθυντῆς τῆς «Παναθηναϊκῆς» κ. Α. Καλογερόπουλος.

Ὁ κ. Θ. Θωμόπουλος ἐφιλοτέχνησε κεφαλὴν τῆς καθηγητῆρας τοῦ Ὁδείου κ. Νίνας Φωκά, καθ' ἣν στιγμήν φάλλει. Ἐπίσης ἐπὶ μαρμάρον ἐπεξεργάζεται προτομὴν τοῦ ζωγράφου κ. Παύλου Σουάν.

— Είς τὸν παρελθόντα ἐν Ἀθήναις γλύπτῃ κ. Κ. Δημητριάδην ἀνετέθη ὑπὸ τῆς Διοικήσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἡ φιλιστέχνης προτομῆς τοῦ κ. Στ. Στρέϊτ. Ἐπίσης ὁ κ. Δημητριάδης θὰ ἐκτελέσῃ προτομὴν τοῦ κ. Κοκοῦ. Καραπάνου.

— Ἡ γλύπτρια κ. Ἐλένη Γεωργατῆ ἐπεξεργάζεται προτομὴν τῆς κ. Καλλιρρόης Παροῦ.

* Ἀπεβίωσε εἰς τὸ Παρίσι τὸν παρελθόντα μῆνα ὁ διάσημος ζωγράφος F. Ziem ἐν ἡλικίᾳ 90 ἐτῶν. Κρίνεται ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν ζωγράφος τῶν χωρῶν τοῦ ἡλίου καὶ ὁ λυρικώτερος ἀναμφιβόλως μετὰ τὸν Κλαύδιον δὲ Λορμὴν καὶ τὸν Τυργέ. Θωμάζονται τὰ ἐμπνευμένα ἀπὸ τὴν Βενετίαν καὶ τὸν Ἀδριατικὸν ἔργα του.

Ὁ ποιητὴς Ἑρσώκος δὲ Ρενιὲ ἐπελευθερώθη ἐξ αὐτῶν ὅταν εἰς τὰ «Βενετιάνικα σκίτσα», τὸν ἔγραψεν, «Ἡ Βενετία εἶνε ὡς ἕνασμα μεταξὺ τοῦ σκίττου ἀπὸ μιᾶ ἀκτῖνα ἡλίου».

Οἱ ἀδελφοὶ Γνωκοῦ ὅταν εἶδαν τὴν «Ἑορτὴν ἐπὶ Βενετίαν», τοῦ Ζιέμ ἔγραψαν, «Ὁ Ζιέμ εἶνε ζωγράφος τοῦ Ἀδριατικοῦ, τοῦ συμφορητοῦ τῶν παλατιῶν, τῶν ναῶν, τῶν θάλων, τῶν κωδωνοστασίων, τῶν κωδόνων καὶ τῶν νερῶν ποῦ ξεφυλλίζονται ἐπάνω τοὺς τριαντάφυλλα, τῶν γαλάζιων καὶ ὀχροπρασίνων νερῶν».

Τὰ κυριώτερα ἔργα του εἶνε ἡ «Βενετία» τιμηθεῖσα διὰ α. μεταλλίου καὶ ἀνηρημένη ἤδη εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Λονδρεμβούργου, ἡ «Ἀνατολὴ ἡλίου εἰς τὴν Σταμπούλ», ἕνας ἀπὸ τοὺς ὡραιότερους πίνακας τῆς νεωτέρας σχολῆς κ.λ.π. Θωμάσιαι αἱ εἰκόνες, ὡς ἔκαμε διὰ τὸ βιβλίον «Ὁ Θάνατος τοῦ Παγανισμοῦ».

* Δημοσιεύσθη τὴν εἰκόνα τῆς ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον Lydia Yavorska κρυπτομένης Ρωσίδος προκηπίσεως Barialinsky, ἣτις ἀνήλθε πρὸ ἑνὸς ἔτους ἐπὶ τῆς σκηνῆς, μὲ μεγάλην ἐπιτυχίαν. Ἀνεδείχθη ἀληθινὴ καλλιτέχνης, ἣδη δὲ ἔπαιξε μίαν κομωδίαν τοῦ συζύγου τῆς πρίγκηπος Barialinsky εἰς τὸ Λονδρέιον θέατρον «Kingsway Theatre». Εἰς τὴν κομωδίαν αὐτὴν σατυρίζεται ἡ κοινωνία τῆς Πετροπόλεως καὶ ἡ Ρωσικὴ Κυβέρνησις.

* Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πιτσπούργης θὰ πανηγυρίσῃ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1912 τὴν 150 ἀμνητερίδα του. Εἰς τὰς ἑορτὰς προσεκλήθη καὶ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον.

* Ἡ γνωστοτάτη διὰ τὴν εὐθυμογραφίαν τῆς λογία καὶ διὰ τὴν φωνὴν τῆς καλλιτέχνης κυρία Ρεβέκκα ἔδωσε δείγματα τοῦ διττοῦ ταλάντου τῆς ἐν τῷ «Παρνασσῷ» εἰς τὴν ἑπ' αὐτῆς δοθεῖσαν προσπερίδα. Ὁμίλησε χαριτωμένα περὶ παροιμῶν καὶ ἰδίως τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων, μεθ' ἧς ἔδειξε τὸ χάρισμα τοῦ ἄματος τῆς. Ἐτραγουδῆσεν ἐκτάκτως κατὰ τὴν μαλλάντα τοῦ τραγουδιοῦ ἀπὸ τῆς «Περουζέ», μονωδίας ἐκ τῆς «Ἰουδος» τοῦ Μασκάνι, καὶ τῆς «Αἰδᾶς», ἐν μεθνηραφικῶν τραγουδιῶν τοῦ κ. Σανθοπούλου καὶ δύο ἄλλα ἄσματα τῶν ἀδελφῶν κ. κ. Λαμπέλ. Τῆς ἑοπερίδος μετέσχεν ὁ ἔξοχος βιολιστὴς κ. Σουλτζε καὶ ὁ ποιητὴς κ. Πολέμης, ἀπαγγέλλας δραματικῶν τῶν ποιήματα, τὴν «Βιάζαν».

* Ὁ ἄριτι ἰδρυθεὶς Μουσικὸς καὶ φιλολογικὸς Σύλλογος «Τέχνη» ἔδωκεν ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ὁδείου Λόττινε τὴν ἀ. αὐτοῦ οἰκογενειακὴν προσπερίδα, εἰς ἣν παρενυθῆσαν μόνον τὰ μέλη, μετέσχον δὲ οἱ ἑρασιτέχναι τῶν τμημάτων τοῦ Συλλόγου.

Μετὰ σύντομον εἰσηγήσων περὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ Συλλόγου ὑπὸ τοῦ Προέδρου κ. Α. Ι. Καλογεροπούλου, ὁμίλησε περὶ μουσικῶν αἰσθημάτων ὁ ἀντιπρόεδρος

κ. Ν. Σπανδωνῆς. Ὁ κ. Α. Καμπάνης ἐξετέλεσεν ἐπὶ ἐπὶ τετραγώνου τὸ Spanische Tanze τοῦ Σαραζάτε καὶ τὴν Legende τοῦ Βενιάφσκη, ὁ κ. Ἄλ. Ἀντωνόπουλος τὴν Reve τοῦ Gollermann καὶ τὸ Cantabile τοῦ Haydn. Τὴν ἐκτέλεσεν τῶν συνθέσεων αὐτῶν συνόδουσαν ἐπὶ κλειδοκυμβάλου αἱ δεσποινίδες Ἀρμακόλλα, Ἀγγελοῦ καὶ ὁ κ. Θεοδορόκης. Ἡ δεσποινὶς Μαρία Βασιλάκη ἔπαιξε ἐπὶ κλειδοκυμβάλου τὸ Chanson sans paroles τοῦ Μένδελσον καὶ τὸ Improptus τοῦ Σοῦμπερτ. Ἡ δεσποινὶς Σανθᾶκη ἐτραγουδῆσε μονωδίαν ἐκ τῆς «Περουζέ» καὶ ἐν Γαλλικῶν ἄσμα, συνοδουμένη ἐπὶ κλειδοκυμβάλου τῆς δεσπ. Ε. Μπερτζονάκη. Οἱ κ. κ. Σ. Βαλλώσης καὶ Σ. Χιλιδάκης ἀπήγγειλαν δραματικὰ ποιήματα, ὁ πρῶτος τὴν «Φιλόφρα τοῦ Γέρο-Ἀλήμου» τοῦ Κόκκου καὶ ὁ δεύτερος τὸ «Κοῦμα» τοῦ κ. Λοσσίου. Ὅμοιοι οἱ ἐκτελέσθησαν ζωηρῶς ἐπιφοροσθηθῆσαν ἀπὸ τὸ πολυπληθὲς καὶ ἐκλεκτὸν ἀκροατήριον.

Τὸ πρόγραμμα τῆς συναυλίας τῆς «Τέχνης» ἐπανελήθη ἐν τῷ «Παρνασσῷ», κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Συλλόγου τῶν Κυριῶν ἡ «Φιλαδέλφια» ἑορτήν, ὑπὲρ τῶν πτωχῶν τῆς πόλεως.

* Τῆς δευτέρας συναυλίας τῆς ὁρχήστρας τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν τὸ πρόγραμμα ἦτο, ὡς πάντοτε, ἐκλεκτὸν. Ἡ ὁρχήστρα, καίτοι ἑλληνικὴ, ἔπαιξε τὸ Concerto Grosso (No 3) εἰς ἡ εἰλασσον τοῦ Handel, περιλαμβάνον πέντε σύντομα μέρη μετὰ χάριτος καὶ διανείας, μὲ μίαν ἐπίδρασαν τῆς Ἰταλικῆς μουσικῆς, ὡς καὶ τὴν συμφωνίαν εἰς ὅλην εἰλασσον τοῦ Μότσαρτ, ἐκ τῶν ὁποίων γοητευτικὸν ἦτο τὸ Andante.

Ὁ καθηγητὴς τοῦ βιολίου κ. Σουλτζε συνοδείᾳ τῆς ὁρχήστρας ἀπέδωκε θαυμασίως τὸ Concerto τοῦ Saint-Saëns, δυσκολώτατον, διακρινόμενον διὰ τὴν νεωτεριστικὴν ἐνορχήστρωσιν. Ἐκκλητικώτατον τὸ τέλος τοῦ δευτέρου μέρους, κατὰ τὸ ὅποιον ὁ εὐθύναλος εὐρίσκειται κατὰ δύο ὁδοὺς βαθύτερον τοῦ πρώτου βιολίου.

Χορὸς μαθητῶν ἐτραγουδῆσε ἀπὸ τὴν α'. πρᾶξιν τῆς «Mireille» πολὺ ἀρμονικᾶ. Ἡ ὑψίφωνος δ. Κωνσταντίνου ἀρίστη ὡς μονωδός.

Ἐπανελήθη ἐν τέλει ἡ καὶ ἄλλοτε παιχθεῖσα εἰσαγωγή τοῦ μελοδράματος «Roi d'Ys».

* Εἰς Ἀμπελοδάμον τὸ προσεχὲς ἔτος ἀνοίγει διεθνής καλλιτεχνικὴ ἔκθεσις. Ἐκ τῶν ἡμετέρων ζωγράφων ἐκλήθησαν νὰ ἀποστείλουν ἔργα οἱ κ. κ. Ἰακωβίδης, Μποκατοιάμπης καὶ Μαθιόπουλος.

* Κατὰ τὴν ὑποβληθεῖσαν ἔκθεσιν τῆς τομειοῦς διὰ τοὺς ὑποψηφίους καθηγητὰς τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου γνωμοδοτικῆς ἐπιτροπῆς, προτείνονται διὰ τὴν ἔδραν τῆς Φιλοσοφίας ὑπὸ τοῦ εισηγητοῦ κ. Εὐαγγελίδου ὁ κ. Βορέας, ὑπὸ τοῦ κ. Βερναρδάκη ὁ κ. Ἀνδρουτσός, ὑπὸ δὲ τοῦ κ. Σκιᾶ οὐδεὶς κρίνεται κατάλληλος, ἐν συγκρίσει δὲ πρὸς τοὺς δύο εὐρίσκει ὑπερετεροῦντα τὸν δεύτερον.

Ἀπὸ τῆς ἔδρας τῆς Παιδαγωγικῆς ὁ κ. Σκιᾶς προτείνει τοὺς κ. κ. Ἐξαρχόπουλον καὶ Λάμπραν, ὁ κ. Εὐαγγελίδης τὸν Π. Οἰκονόμου, ὁ κ. Βερναρδάκης τὸν κ. Λάμπραν, ὁ δὲ κ. Ἐλευθερόπουλος ἐν τῇ ἰδιαιτέρῃ του ἐκθέσει ὡς μόνον ἱκανὸν εὐρίσκει τὸν κ. Ἐξαρχόπουλον.

Ἀπὸ τῆς ἔδρας τῆς Βυζαντινῆς Τέχνης καὶ Ἀρχαιολογίας ὁ κ. Σκιᾶς ὑπὲρ οὐδενὸς συνηγορεῖ, ὁ κ. Βερναρδάκης ὑπὲρ τοῦ κ. Ἀδαμαντίου καὶ ὁ κ. Εὐαγγελίδης ὑπὲρ τοῦ κ. Λαμπράκη.

Ὡς πρὸς τὴν ἔδραν τῆς Γενικῆς Ἱστορίας οἱ κ. κ. Βερναρδάκης καὶ Σκιᾶς προτείνουν τὸν κ. Σωτηριάδην ὁ δὲ κ. Εὐαγγελίδης τὸν κ. Πατασόπουλον.

Εἰς τὴν ἔδραν τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ ἐπιγραφικῆς διορίσθη πάλιν ὁ κ. Καββαδίας.

Μία ἐνδιαφέρουσα καλλιτεχνικὴ ἡμερίς ἐν Βερολίνῳ τοῦ δόκτορος Μπέν, διευθυντοῦ τοῦ Ρωμαϊκοῦ καὶ Γερμανικοῦ μουσείου, συνεκέντρωσεν ἄπειρον κόσμον. Τὸ θέμα τοῦ ἡτο σύντομος ἱστορία τῆς μουσικῆς τῶν ἀρχαίων.

Ἀπὸ ἑκαμὲν εἰσῆρα περὶ τῶν προόδων τῶν ἀρχαίων ἐν τῇ μουσικῇ, κατόπιν διὰ φωτεινῶν προβολῶν ἔδειξε τὰ διάφορα μουσικὰ ὄργανα ἀπὸ τοῦ κατακλινοῦ καὶ ἐντεῦθεν μέχρι τῆς Ἀύρας τῶν ἐλλήνων καὶ τῶν ρωμαϊκῶν καὶ γερμανικῶν αὐλῶν. Κατόπιν ἐληγοσθησθε τῇ συμπράξει τοῦ κ. Ναούμαν καὶ τῆς δεσποινίδος Πένριχ ἀπαγγέλλει ἀρχαίων ὠδῶν, ἄσματων καὶ ἔμνων.

Νέα Ἔργα.

Εἰς τὴν Σκάλαν τοῦ Μιλάνου ἐπαίχθη τρίπρακτος κομωδία τοῦ Ἰταλοῦ συγγραφέως Τεσσόνη. «Ὁ πλοῦτος μας». Ἐθανμάσθη ἡ δὴναμις τοῦ διαλόγου.

— Εἰς Παρισίους ἐπαίχθη ὁ «Νάναρχος» τρίπρακτον ἔργον τοῦ Μόρς, μὲ ζωηροτάτην πλοκήν.

— Νέον ἔργον τοῦ Κιστερμακέ, ἡ «Φλόξ» ἐπαίχθη εἰς τὸ Παρισίον θέατρον Πορτ-Σαν-Μαρτέν.

— Εἰς τὸ «Ὁδεῖον» τῶν Παρισίων ἐπαίχθη νέον ἔργον τοῦ Ἀντοῦν «Οἱ Ἀδελφοὶ Λαμπερτιέ». Εἶνε ἐν εἶδος τραγωδίας οἰκογενειακῆς, μὲ βραβίαις σκηνάς.

— Εἰς τὸ «Θέατρον τῶν Τεχνῶν» εἰς Παρισίους ἐπαίχθη ἐν ὄργῃ τοῦ Λαλιῶν συγκλητικῶν, μὲ δράσων γοργὴν καὶ ἀπότομον «Ἡ στενοχώρια εἰς τὸ παλάτι τοῦ Χάν». Εἶνε ἐμπνευσμένη ἀπὸ Κινεζικῆν παράδοσον.

— Παρεστάθη εἰς τὴν «Σκάλαν τοῦ Μιλάνου» δράμα οἰπρακτοῦ τοῦ κ. Λοθάρ ὑπὸ τὸν τίτλον «Σ' ἀγαπῶ», Ἐπέτυχε θαυμασίως.

* Ὁ κ. Μαρσέλ Κουλιὸν ἐξέδωκεν δεύτερον τόμον κριτικῶν μελετῶν ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον: «Temple d'opéras». Τὰ θέματα του εἶνε ὁ Ρενᾶν, ὁ Μιρμπῶ, ὁ Γκουβῆρ, ὁ Λοσί, ὁ Ἀνατόλ Φρανς, δηλαδὴ αἱ πλέον ἐνδιαφέρουσαι φροσιολογίαι τῆς φιλολογικῆς Γαλλίας.

* Εἰς τὸ Πονταλιέ, πρὸς τὰ γαλλοῖταλικά σύνορα, συνελήθη μία Τζοκόντα. Τηλεγραφήματα, τηλεφωνήματα. Ἐπὶ τέλους ἀπεδείχθη, ὅτι καὶ μὲν ἡ Τζοκόντα ἦτο Τζοκόντα, ἀλλὰ ὄχι ἡ ἀληθινή. Ἦτο μία ἄλλη, ὄχι μικρῆς ἀξίας καὶ αὐτῇ, ἀντίγραφον παλαιᾶς ἐποχῆς, κλαπὲν πρὸ μῆνῶν ἀπὸ τοῦ Μουσείου τῆς Φλωρεντίας.

* Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις, συνελεῖ ἀνάτοιν κόσμου ὁ ἠθοποιὸς τοῦ θιάσου Κυβέλης Κωνσταντίνος Ἀγγελάκης. Ὁ Σύλλογος τῶν ἠθοποιῶν κατέθεσεν στέφανον.

Ὁ θανάτῳ ἦτο ἀδελφὸς τοῦ, προαποθανόντος ἐπίσης νεωτέρου ἀλλὰ δοκιμοτάτου ἠθοποιοῦ Δημ. Ἀγγελάκη.

* Προσεχῶς ἀρκεῖται ἐκ Παρισίων ἡ ἔξοχος καλλιτέχνης ὁ «Ἐλπίς Καλογεροπούλου».

— Ἐπίσης προσεχῶς ἔρχεται ἐκ Βιέννης καὶ ἡ γνωστὴ ἐκ τῆς περηνιῆς περιόδου τῆς δευτῆς κλειδοκυμβάλου δ. Ἀγλαΐα Βυζάντη.

* Ἡ Σινικὴ ἐφημερίς «Τοῦγκ-Παὺν» θὰ ἑορτάσῃ κατ' αὐτὰς τὴν χιλιετηρίδα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς της.

* Ἡ «Βέμπρο Γκαλερί», καλλιτεχνικὴ πινακοθήκη, ἣτις ἀριθμεῖ δέκα ἔτη ἀπὸ τῆς συστάσεώς της ἐν Ἀμβούργῳ, ἦδη μετὰ τὸν πρὸ δύο ἐτῶν συμβάντα θάνατον τοῦ ἰδρυτοῦ της καὶ ἰδιοκτητῆν διελύθη, ἡ πολέμιος δὲ συλλογὴ της, ἀποτελουμένη ἀπὸ ἔργα τῶν καλλιτέρων ζωγράφων, θὰ ἐκτεθῇ κατὰ τὸν μῆνα Φεβρουάριον ἐν Βερολίνῳ πρὸς πώλησιν.

Ἡ ἀναγκαστικὴ αὐτὴ πώλησις τῆς μοναδικῆς διὰ τὸν κόσμον συλλογῆς, κινεῖ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν καλλιτεχνῶν καὶ τῶν πολυταλάντων ἑρασιτέχνων. Ὁ ἐκδοθεὶς κατάλογος περιέχει ὀνόματα ζωγράφων, οἱ ὅποιοι θὰ γίνουν τὸ ἀντικείμενον ἀνταγωνισμοῦ τῶν ἑλισσόμενων ἑραστῶν τῆς τέχνης των.

Μεταξὺ τῶν πολυαριθμῶν φωτοτυπικῶν ἀναπαραστάσεων ὑπάρχον 25 τοῦ Οὐίλλιαμ Οὐγγρεσ. Εἰς τοὺς 354 ἀριθμοὺς τῆς Συλλογῆς ὑπάρχον πολλὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα κατέχον ἐξαιρετικὸν θέσιν εἰς τὴν καλλιτεχνικὴν ἱστορίαν. Ἐξ ὅλων δὲ τούτων προσέχον ἔργα τοῦ 15ου αἰῶνος—Γαλλικὰ, Γερμανικὰ, τῆς Φλάνδρας, Ἰταλικὰ—τρεῖς εἰκόνες τοῦ Ρέμπραντ, τοῦ Τιτσιανῶ, τοῦ Ντοῦρερ, τοῦ Ροῦμπενς, τοῦ Μονοῦιλλοῦ, ἐν τῷ Θεοτοκοπούλου καὶ ἄλλων καλλιτεχνῶν. Ἡ σημασία τῆς ἀγορᾶς ὡς πρὸς τὴν καλλιτεχνικὴν ἀξίαν τῶν ἔργων, θεωρεῖται μεγίστη. Τοῦ Θεοτοκοπούλου τὸν πίνακα δὲν ἔπρεπε νὰ σπεύσῃ νὰ τὸν ἀγοράσῃ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

* Ἡ Ἰταλὶς μυθολογιογράφος Σεράο ἐξέδωκε νέον μυθιστόρημα «Ἡ ἀγάπη τοῦ φρονεῖν». ἔχει πολλὴν ζωὴν καὶ ἀλήθειαν. Ἡ Σεράο περιγράφει φωτεινότητα τὴν γυναικίαν ψυχὴν.

— Ἡ Ῥωμαῖς ποιήτρια Ἐλένη Βακαρόσκο ἐδημοσίευσεν νέον τόμον ὑπὸ τὸν τίτλον «Σορπλάζ», ἔργον λυρικοτάτων καὶ παθητικῶν, κατάλληλον διὰ λιμπρέττον μελοδράματος.

* Ἐξακολουθεῖ ὁ ζωγραφικὸς Ράλιειος διαγωνισμὸς εἰς τὴν σχολὴν τῶν Καλῶν Τεχνῶν. Ἐκ τῶν τεσσάρων διαγωνιζομένων ἀπέμειναν δύο, οἱ κ. κ. Μπεσκίνης καὶ Γουαρρόπουλος. Θέμα συνθέσεως ἐδόθη ἡ Ἔργασία.

* Κριτικοὶ τοῦ Ἀβερωφείου δραματικοῦ διαγωνισμοῦ ὠρίσθησαν οἱ κ. κ. Σακελλαρόπουλος, Σωτηριάδης καὶ Λοσσίου.

Ἔργα ἐπεβλήθησαν μέχρι τοῦδε δύο, ὁ «Νικηφόρος Φωκᾶς» τοῦ κ. Προβελεγγίου καὶ οἱ «Νικημένοι» τοῦ κ. Χόρν.

* Ὁ κ. Παῦλος Νιοβάνας ἐν τῷ «Παρνασσῷ» ἔδωκεν ἕνα χαρακτηριστικὸν ζωγραφικώτατον τοῦ Χρηστομάνου, μεθ' οὗ συνεδέτο φιλικώτατα. Ἡ ὁμίλια τοῦ κ. Νιοβάνου κυρίως περιεστράφη εἰς ἐξαιρέσεις τοῦ ἀνθρώπου—Χρηστομάνου μὲ πλοῦσιον ἄρτημα ἀνεκδότων, ἐνῶ περυσότερον ἐνδιαφέρον θὰ εἶχε καὶ θὰ ἔθεορεῖτο ἀρμονιώτερα διὰ φιλολογικῶν μνημόστων ἢ ἐξέτασις τοῦ συγγραφέως—Χρηστομάνου.

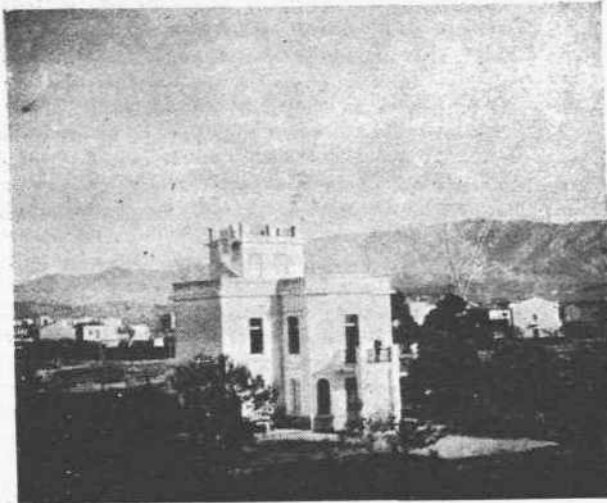

* Ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ ἀνεγνώσθη ἡ κρίσις τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας, ἀποτελουμένης ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Χατζηδάκη εισηγητοῦ, Α. Προβελεγγίου καὶ Στεφ. Κιῶν.

Πραγματεῖα ἐπεβλήθησαν 7, ἅπασαι δὲ ἐκρίθησαν ἀξίαι ἐπαινον. Ἀπενεμήθη τὸ α' βραβεῖον ἐκ 300 δραχμ. εἰς τὰ «Λακωνικά» τοῦ μακαρίτου Νεστορίδου, ὑποβληθέντα ὑπὸ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς τὸ β' βραβεῖον ἐκ δραχμ. 200 δι' ἕκαστον συγγραφέα. Τὰ ἄλλα ἔργα εἰσι τὰ ἑξῆς:

«Περὶ Μεγαρικῆς διαλέκτου» Κ. Γούναρη σχολάρχου Μεγάρων, «Ποντιὰ» Ι. Μπαβάνη καθηγητοῦ ἀποθανόντος (ἐκ Κερασσοῦντος), «Διάλεκτος τοῦ Ἀραβανίου καὶ τῶν περιχώρων» Ν. Κερασοπούλου δικηγόρου ἐκ Κοινῶν, «Καρσινὰ» Ε. Παπαχατζῆ καθηγητοῦ, «Συμαίτικα» Ν. Χαβαζᾶ ἐκ Σέρμης καὶ «Πολυκάστρινον» Α. Πουλάκη ἱατροῦ (τόπων διαφόρων καὶ ἰδίᾳ ἐξ Ἀσίας καὶ Ταυρῆ).

Ηλύθειον εν Καλλιθέα.

Διορίσθη καθηγητής της Ανατομικής εν τη Καλλιτεχνική σχολή ο κ. Παπαρόδης, αντί του παραιτηθέντος κ. Θ. Παλαιωάννου ιατροῦ.

Υπό του Μακεδονικού οικοτροφείου, δίδεται τῇ 28 Δεκεμβρίου εν τῷ Βασιλικῷ θεάτρῳ παραστάσις ἐπιμελεία τοῦ συλλόγου κρηθῶν τῶ «Μακεδονικῶν ἐργαστηρίων» ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Α. Β. Υ. προκηρύσσει «Ελένης. Θά παιχθῇ ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς κ. Κυβέλης κατ' αὐτὴν διὰ πρώτην φοράν ὁ «Νικηφόρος Φωκῆς» τοῦ κ. Προβελγγίου.

Η Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἰταλίας ἠδύοχος νὰ προαγάγῃ εἰς Ταξίαρχον τοῦ Ἰταλικῆς Στέμματος τὸν ἐν Ρώμῃ διαπερῆ ζωγράφον κ. Αριστέιδην Βαροῦζαν, τετιμημένον καὶ διὰ τοῦ χρόνου Στανου τοῦ Σωτήρος. Ὁ κ. Βαροῦζας ἀνήκει εἰς ἀρχαίαν καὶ εὐγενῆ ἠπειρωτικὴν οἰκογένειαν ἀπὸ πολῶν ἐτῶν ἐγκατεστημένην ἐν Ρώμῃ καὶ διακρονομένην διὰ τὸ καλλιτεχνικὸν αὐτῆς τάλατον.

Ἡ χαριεστέρα καὶ κομμοτέρα κωμῶδος, ἡ συναρπάξιμος μὲ τὴν ἐκιστικὴν ἐπόρκειν τῆς τοῦς Παρισιοῦς κ. Μαρθα Ρενιέ, διεδόθη εἰς Ἀθῆνῶν ἔδωκε τρεῖς παραστάσεις εἰς τὸ Βασιλικὸν θέατρον. Εἰς τὸ «Γαῦδοι τοῦ Μποροσιάν» ἔδειξεν ὄλην τὴν τσακωνιὰν ἰδίως εἰς τὴν β' πράξιν. Εἰς τὴν «Μικρὰν σοκολατιέραν» τοῦ Γκαβὶ ἔπαιξε ἀβίαστα, μὲ πολλὴν δὲ φροσκόλητα εἰς τὸν «Μπαμπάν». Καὶ τοὺς τρεῖς αὐτοῦς ῥόλους ἐδημοῦργησε μετὰ τόσης ἐπιτυχίας εἰς τοὺς Παρισίους, ὥστε τὸ ὄνομα τῆς εἰς τὸ πρόγραμμα νὰ προκαλῆ πρωτοφανῆ συρροήν. Ἀλλὰ καὶ ὁ θίασος ἦτο πολὺ καλὸς, ἀνώτερος τῶν συνήθως ἐρχομένων ξένων θιάσων.

Ἡ Ρενιέ ἔδωσε καὶ τετάρτην παραστάσιν, τὴν «Ζωζέττα», εἰς τὸ Δημοτικὸν αὐτὴν, διότι τὸ ἔργον ἐκράθη ἐλαφρῶν διὰ τὸ Βασιλικόν. Ἡ «Ζωζέττα» ἐγράφη ἐπιτήδης δι' αὐτὴν καὶ ἐδημοῦργησε τὸν ῥόλον μετ' ἀρθῆστον τελειότητα. Ἐπαιξε καλλιτέρα ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα ἔργα.

Ἡ Ρενιέ εἶνε μολὺς εἰκοσιπενταετής. Καίτοι τὸ λεπτόν της σῶμα καὶ τὸ λεπτόν της προσώπου τὴν παρουσιάζουν ὡς ἕωσαν εἰκόνα μαρονηίας τοῦ ἸΗ' αἰῶνος, ἔχει εἰς τὸ σταθερὸν βλέμμα καὶ τὴν νεωτερίζουσαν τέχνην της τὸ δαιμόνιον τῆς μεγάλης καλλιτεχνίας.

Παίζει εἰς τὴν «Γαλλικὴν Κωμῶδαν». Συγχρόνως ἔχει καὶ τὸ χάρισμα τῆς φωνῆς. Ἐπαιξε εἰς τὴν «Όπεραν Μόντε Κάρο, ἣδη δὲ γράφεται ἐπιτήδης δι' αὐτὴν μελόδραμα.

Ἡ καλλιτεχνικὴ ἀγορὰ τοῦ «Συνδέσμου τῶν Καλλιτεχνῶν» προσέβλεπεν ἰκανοῦς ἐπισκέπτας. Ἡ ἔκθεσις κλείει τὴν 29 Δεκεμβρίου διὰ συνταμίας, ἣς θὰ μετέσχωσι μέλη τοῦ Συνδέσμου.

Τὰ ἐκτεθέντα ἔργα, ἅτινα εἶνε 80, εἰς ὧν 61 ζωγραφικῆς, 14 πλαστικῆς καὶ 5 ἀρχαιολογικῆς, ἀντιπροσωπεύουν ἀξίαν 10,000. Αἱ εἰσπράξεις ἐκ τῆς πωλήσεως ἔργων καὶ τοῦ λαχείου ὑπολογίζονται εἶναι θὰ ὑπερβοῦν τὰς 2,000 δρα.

Ἡγοράσθησαν ἀρκετὰ ἔργα, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐξῆς:

Μία ἀνθογραφία τοῦ ζωγράφου κ. Γερωνιώτου ὑπὸ τοῦ κ. Βικέλα. Ἄλλη τοῦ κ. Ν. Λύτρα ὑπὸ τοῦ γλύπτου κ. Δημητριάδου. Ὑπὸ τοῦ κ. Ἐμπειρικοῦ ἠγοράσθη ἐν γλυπτῶν, «τὸ Χαμίν», τοῦ κ. Συνερά. Ὑπὸ τῆς κ. Ρυακούρη τὸ «Τζαμί» τοῦ κ. Φερεκίδου καὶ ὁ «Παρθένος» τοῦ Λάντα. Ὑπὸ τοῦ κ. Ἰακωβίδου εἰς πινάξ τῆς κ. Ἀσπρογέρακα καὶ ἐν γλυπτικῶν ἔργου τοῦ κ. Τόμπρου. Ἐπίσης ἠγόρασε δύο ἔργα ὁ κ. Ε. Μπενάκης.

Προσῆχος θὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ ἡ Ἰβὲτ Γκιμπέρ, ἡ διάσημος διὰ τὰ τραγούδια της.

Ἡ δουλ. Κοτοπούλη ἐνοικίσει διὰ μίαν δεκαετίαν τὴν «Ν. Σκηρὴν».

Ἡ Κυβέλη μετὰ τὰς παραστάσεις τοῦ Βασιλικῆ θὰ μεταβῇ περὶ τὰ μέσα Ἰανουαρίου εἰς Σμύρνην.

Ἡ ὀπερέττα Παλαιωάννου μετὰ τὰς Πάτρας, ὅπου ἤδη παραστάνει, θὰ μεταβῇ εἰς Ζάκυνθον.

Οἱ «Νικημένοι» τοῦ κ. Χόρν ἐδόθησαν ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς κ. Κυβέλης ἐνώπιον ἀραιοτάτου ἀκροατηρίου. Εἰς πλούσιος χορηγητικῆς ἀνήθικος ἐκμεταλλεῖται τὴν κόρην του διὰ χορηγητικῶν λόγων, ἀλλὰ καὶ ἐξετελεῖ διὰ τοῦ γόητός του τοὺς ἀντιθέτους, οἱ ὁποῖοι καὶ ὑποκρίτονται. Παγιδεύεται ὁ ἀσχηρὸς τῶν ἐναντίων ὅστις ὅμως εἰς τὸ τέλος κατορθώνει νὰ φέρῃ προτιμῶν νὰ φυλακισθῇ παρὰ νὰ ὑποκρίνη, παρασύρον καὶ τὴν κόρην τοῦ χορηγητιστοῦ.

Τὸ ἔργον πολὺ κατώτερον τῶν «Πετροζόρηδον» τοῦ ἰδίου συγγραφέως, εἶνε κοσμοκρατικὸν καὶ παρῆλθεν ἐντελῶς ἀπαρατήρητον, ὅπως καὶ τοῦ ἡξιοῦ.

Αἰὼν ἐπιτυχῆς ἡ Χριστογεννητικὴ συναυλία τῆς Ἀθηναϊκῆς Μανδολινάτας. Μετὰ τὴν δύσκολον οὐβέρτουρε Si j'étais roi, ἔπαιξε ἡ ὀρχήστρα δύο ἐλαφρότερα καὶ μελωδικώτερα τεμάχια, τοῦ Σαῆν καὶ τοῦ Μπιζέ. Ἀλλὰ τὸ οὐνοδαίτερον μέρος τοῦ προγράμματος ἦτο ἡ τὸ πρῶτον ἤδη παιχθεῖσα ἑλληνικὴ συμφωνία τοῦ διευθυντοῦ κ. Λάβδα γραμμῆν ἐπὶ μοτίβων τῆς δημοτικῆς μουσικῆς καὶ ἰδίως τοῦ ἁσματος «Ποταμὲ, τζάνε, ποταμὲ». Ἀρχίζει μὲ fuge, δι' ἣς ἐναρμονίζεται τὸ λαϊκὸν μέλος, εἰς τὸ ἀνδάντε, ὑποκαθίσταται ἡ φλογέρα, μεθ' ἧς ἔρχεται τὸ allegro—ἐν εἶδος οὐροῦ—καὶ ἐπαύρχειται κατόπιον εἰς τὸ ἀρχικὸν μ-τίβο μὲ πολλὴν μεγαλοπρέπειαν. Ἡ δὲς Ἀμπεροπούλου ἐτραγούδησε ὠραίατα Ἄμλετ καὶ δύο ἑλληνικὰ ἄσματα. Ἡ δεσποινὶς Βλαβιανοῦ ἔπαιξε μόνη μανδολίνον μὲ πολλὴν τέχνην.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Ὁγκωδέστατη, μὲ 650 πυκνὰς καὶ καλλιτεχνικὰς σελίδας ἐνεφανίσθη κατακτώσα καὶ πάλιν τὰς συμπαιθείας τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἡ «Ποικίλη Στοά» τοῦ ἔτους 1912—τόμος μνημειώδης εἰς περιεχόμενα καὶ ἐξωτερικὴν ἐπιβολήν, δείγμα ἀκαταπόνητου ἐπιμονῆς καὶ μόχθων τοῦ ἴδρυτοῦ τῆς κ. Ἰωάννου Ἀροῆρη, ἔχοντος συνεπίκουρον τὸν φίλον τῶν γραμμάτων κ. Μ. Παράφλοβιτς. Ὁ ἐφεστάνων δέκατος πέμπτος τόμος, γεφυρώνων ἐν γάσμα δεκαετοῦς ἀσυνείατος, ἐπιστεγάζει θαυμασιῶς ἔργον θεμελιωθὲν ἐπὶ τῆς εὐσυνειδησίας καὶ τοῦ ἔρωτος πρὸς τὸ καλόν. Ἡ σταδιοδρομία τῆς «Ποικίλης Στοᾶς» εἶνε τόσον φωτεινὴ, τόσον ἀναπόσπαστος ἀπὸ τῆν ἱστορίαν τῶν νεοελληνικῶν γραμμάτων, ὥστε δίκαια ἀποβάνει ἡ χάρις ἣν αἰσθάνεται τις βλέπων ἀλαβίου ἐν Ἡμερολόγιον, τὸ ὅπου ὁ λόγος ὄγκου καὶ ἐκλεκτικότητος ὕλης καὶ καλλιτεχνικῆς διατάξεως ἐκράτησε τὰ σκήπτρα.

Ἡ «Ποικίλη Στοά» συγκεντρώνει ποικίλην, ἀλλὰ καὶ σπουδαιότατην λογοτεχνικὴν ἐργασίαν, ὀφειλομένην εἰς τοὺς κορυφαίους τῶν γραμμάτων ἐργάτας, παλαιούς καὶ νέους. Δὲν θὰ ἤξει σελὶς τῆς «Πανακοθήκης» ἵνα ἀναγραφῶσι τὰ περιεχόμενα τοῦ τόμου. Ἀρκεῖ νὰ ἀναφέρωμεν τὰ ὀνόματα Φλογαίτου, Παράσχου, Ἀννίνου, Μιστριώτου, Καρολίδου, Σκαλτσούνη, Λυκούδη, Φιλαρέτου, Μαρτζώκη, Ράδου, Παλαμᾶ, Σαρπύλλου, Πολέμη, Παπυτωνίου, Καλλιπέρη, Καμπουρογλου, Καλογεροπούλου, Νιρβάνα Σινοπούλου, Μαλακῆκη, Δημητράκοπούλου, Φιλαδελφείας, Ἀλεξάνδρας Παπαδοπούλου, Εὐγενίας Ζωγράφου κ.λ.π.

Ἡ «Ποικίλη Στοά» δὲν πρέπει νὰ λείψῃ ἀπὸ καμμίαν βιβλιοθήκην, διὰ τὴν ὑπέροχον συγγραφικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀξίαν της.

Ἐξεδόθησαν ἐν τεύχει οἱ Τίτλοι, πρωτότυποι ἐργαδία, ἐπιστημονικὰ μελέται καὶ δρᾶσις τοῦ γνωστοτάτου καὶ διακεκριμένου ὀφθαλμιάτρου κ. Σπύλιου Χαροῦ, ὑποψηφίου πρὸς κατάληψιν Πανεπιστημιακῆς ἔδρας. Ὁ διεξερχόμενος τὸ εἶς 70 ὄλων σελίδων τεύχος πεῖθεται περὶ τῆς ἀόκνου ἐπιμελείας, ἣν ἐπέδειξαστο καὶ περὶ τῶν πρωτοτύπων ἐργασιῶν του, αἰτίνας εὐφημότατα ἐκρίθησαν πάντοτε ὑπὸ τῶν ξένων ἐταιρειῶν καὶ ὀφθαλμολόγων. Αἱ μελέται τοῦ κ. Χαροῦ ἀποδεικνύουν αὐτὸν εὐσυνειδητὸν ἐπιστήμονα εὐμοιροῦντα προσεκτικῆς παρατηρήσεως καὶ διαγνωστικῆς ἰκανότητος. Ἐνδελεγῶς ἐργαζόμενος εἰς τρεῖς κλινικάς, ἄς διευθύνει, καὶ ἀποκρίσας πείραν μαγάλην, ἦτο ὁ ἐνδοειρημένος διὰ τὴν καθήρησιαν.

Κριτικῆς χρονογραφίας ἐπιτομῆς δεκάλογος τῶν μετὰ Θεοφάνη

Χρησιμώτατον διὰ τὴν νεολαίαν βιβλίον ἐξέδωκεν ὁ Σύλλογος πρὸς διάδοσιν τῶν ὠφελίμων βιβλίων, Εἰκόνας—εἰς τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ἐκάστη σελὶς—καὶ εἶνε ἐν ὄλων 52—κοσμεῖται ἀπὸ μίαν ζωματιστὴν εἰκόνα ἱστορικοῦ θέματος, κάτωθεν δ' αὐτῆς ὑπάρχει σύντομος ἐπεξηγητικὴ τῆς εἰκόνας.

Ὁ κ. Ἀθ. Μπούτουρας, ἰκανὸς φιλόλογος, ἀλλὰ προῶτως ἐμπλακεῖς εἰς ἔριδας, ἐξέδωκε Προλεγόμενα εἰς τὸ Νεοελληνικὸν Λεξικόν, οὗ εἶνε συντάκτης. Εἰς τὸ νέον βιβλίον του—τὸ πέμπτον ἐντὸς διετίας—ἀφ' ἐνὸς μὲν συνεχίζει τὴν ἐπιθεσίαν του κατὰ τῆς Κοντικῆς μερίδος τῶν φιλολόγων καὶ ἰδίᾳ κατὰ τοῦ διδασκάλου του κ. Γ. Χατζηδάκη, ἀφ' ἑτέρου δὲ περιλαμβάνει τὸ πρόγραμμα τοῦ ἐκδοθησομένου ὑπὸ τοῦ

Κράτους Νεοελληνικοῦ Λεξικοῦ ἱστορικῶς καὶ ἐκθέτει συγχρόνως τὰ τῆς καταρτήσεως καὶ τὰς πηγὰς τοῦ ἀργείου τοῦ Λεξικοῦ, ἐξηγῶν πῶς εἰργάσθη μέχρι τοῦδε.

Δυσχερὲς ἔργον ἐπεχείρησεν ὁ κ. Μ. Μαγιάκης εἰς τῶν νεαρῶν λογίων τῶν παρεχόντων πολλὰς ἐλπίδας εὐδοκίμησεως, νὰ μεταφράσῃ ρυθμικῶς τὰ περιφρημα Σονέτα τοῦ Σαίξπηρ. Ἡ προσπάθεια τοῦ μεταφραστοῦ ὑπῆρξεν ἰκανοποιητικὴ, εἰς τὸ πόνον ὥστε νὰ φανῇ ἡ ἀξία τῶν ποιημάτων καὶ νὰ δυνηθῶμεν νὰ ἀπολαύσωμεν αὐτῆν.

Ὑπὸ τοῦ κ. Ν. Σπανδοῦ ἐξεδόθη τεύχος περιέχον γνόμας πολλῶν λογίων καὶ ἰδίως θεατρικῶν συγγραφέων καὶ τῶν κορυφαίων ἠθοποιῶν περὶ τοῦ κ. Ἐδ. Φύροτ. Ὅλοι αἱ γνώμαι συμφωνοῦν ὅτι ὁ συμπαιθεὶς ἠθοποιὸς εἶνε ὁ κρείττος τῶν συγχρόνων παρ' ἡμῖν δραματικῶν ἠθοποιῶν. Τὸ τεύχος περιλαμβάνει καὶ πολλὰς εἰκόνας τοῦ κ. Φύροτ. εἰς διαφόρους ρόλους.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΦΕΞΗ

Νόμοι.— Ἡ πρακτικὴ, ἡ βαθεῖα ἀλλὰ συγκεκριμένη σκέψις τοῦ Πλάτωνος, ἀποτελέσμα μακρῶς παρατηρήσεως καὶ στοχασμοῦ καὶ πείρας διατυπῶσαι εἰς τὸν τελευταῖον του διάλογον, τοὺς «Νόμους», τοὺς ὁποῖους, ὡς λέγεται, καὶ ἀπέθανε γράων ὁ μέγας φιλόσοφος. Ὁ διάλογος οὗτος λιτός εἰς τὴν ἔκφρασιν σπανίως ἀναφερόμενος εἰς ἀλληγορίαν καὶ μῦθον, μεστὸς ὅμως σαφῶν γνωμῶν καὶ κοινωνικῶν ἀξιωματῶν καὶ ἠθικῶν ἀντιλήψεων εὐρυτάτων, εἶνε ἐκτενὴς ὡς ἡ «Πολιτεία» καὶ διατυπώνει ἀσπληγμα κοινωνικῆς διαρρυθμίσεως καὶ πολιτικοῦ ὀργανισμοῦ πραγματοποιησίου ἀμέσως καὶ κατορθωτοῦ. Εἶνε δὲ καταληπτόν, ὅτι πλείστα τῶν εἰς τοὺς Νόμους Πλατωνικῶν ἀντιλήψεων ἀποτελοῦν τὴν βάσιν τῶν νέων πολιτειῶν καὶ πολιτευμάτων καὶ νόμων, ἀλλὰ δὲ πάλιν εἶνε αὐτὰ αὐτὰ αἱ νεωτεριστικαὶ βλέψεις τῆς σήμερον. Ὁ διάλογος διεξάγεται μετὰξὺ ἐνὸς ἀνωμόμου Ἀθηναίου, ἦτοι αὐτοῦ τοῦ Πλάτωνος καὶ δύο ἄλλων ἐκ Λακεδαιμόνος καὶ Κρήτης, ἦτοι ἐκ τῶπων ὅπου ὑπῆρξεν ἐξέως φημιζόμενα νομοθεσία. Οὗτε Σωκράτης πλέον παρεμβάλλεται, οὗτε περιγραφή τῶν διαλεγόμενων γίνεται ὅπως εἰς τοὺς ἄλλους διαλόγους, ἀλλὰ καθεὶς ἐκ τῶν τριῶν παρίσταται διεραμνεύς μίᾳ σταθερᾷ θεωρίᾳ. Γίνεται δὲ ἡ συνδιάλεξις εἰς μιᾶς ἡμέρας πορείαν ἀπὸ Κνωσσοῦ εἰς τὸ ἄντρον τοῦ Διός, ἤρεμος καὶ ἀνευ ἐπεισοδίων, συζητικὴ δὲ καὶ διευκρινιστικὴ τοῦ ἐν αὐτῷ θέματος, ἦτοι τῆς συνθέσεως νόμων πρὸς ἄμεσον καὶ σχετικῶς μὲ τὰς κοινωνικὰς ἀτελείας πραγματοποιησίου ὀργανισμοῦ πολιτεύματος. Οἱ Νόμοι μεταρρασθέντες ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ζάμπα ἐξεδόθησαν εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Φέξη Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων.

Ἰππίας μείζων.— Τί εἶναι τὸ ὄραιον; Ποῖα εἶνε ἡ ἐκδήλωσις του καὶ ποῖα τὰ ἀποτελέσματά του ἐπὶ τοῦ ἀτόμου καὶ ἐπὶ τῆς κοινωνικῆς ἑμάδος; Τὸ μέγα τοῦτο ζήτημα ἐξετάζει ὁ Πλάτων εἰς τὸν διάλογόν του «Ἰππίας μείζων» τὸ ἀναλύει, τὸ λεπτολογεῖ, τὸ διευκρινίζει, ὥστε νὰ δώσῃ εὐρυτάτην ἀποψὴν εἰς τὴν αἰσθητικὴν ἀντίληψιν καὶ ἰδεολογικῶς νὰ πλατύνῃ τὸν ὄριον τῆς τέχνης: ἔως ἐκεῖ, ὅπου ἀκόμη ἴσως ἡ δημιουργικὴ καλλιτεχνία δὲν ἔφθασε. Προχωρῶν βαθμηδὸν εἰς τὴν φιλοσοφικὴν τοῦ Ὁραίου ἔρευναν ὁ Πλάτων μελετᾷ πρῶτον ἂν ὄραιον εἶνε τὸ πρόπον, ἔπειτα ἂν ὄραιον εἶνε τὸ γόησιμον, κατόπι ἂν ὄραιον εἶνε τὸ ἰκανόν, ὕπερον ἂν ὄραιον εἶνε τὸ ἀγαθόν αἴτιον καὶ τέλος ἂν ὄραιον εἶνε τὸ ἠθονικόν εἰς τὴν ὄρασιν καὶ τὴν ἀκοήν, καταλήγει δὲ εἰς γενικότητα περιλαμβάνουσαν τὸ ὄραιον εἰς τὴν ἀρχικὴν καὶ συνάμα ἀπωτάτην τῆς τελειώσεως τοῦ κόσμου ροπήν.

Τὴν περὶ τοῦ ὄρειου μελέτην του ἐξακολουθεῖ ἀπὸ ἄλλης ἀπόψεως εἰς τὸν ἑπὶ ἄνω διάλογόν του «*Ἰππίας εἰλέτων*», ὁ ὅποιος ἐρευνᾷ τὰ γενικωτέρως ἐκδοχὰς τῆς ἀληθείας καὶ τοῦ ψεύδους καὶ ἀπὸ ἠθικῆς καὶ ἀπὸ αἰσθητικῆς ἀπόψεως καὶ ὁ ὅποιος ἀποτελεῖ οὕτως εἰπεῖν τὴν δευτέραν σκηρὴν τοῦ ὄλου ἔργου. Οἱ δύο οὗτοι θαυμαστοὶ διάλογοι τοῦ Πλάτωνος κατὰ μετάφρασιν τοῦ κ. Ζάμπα ἐξεδόθησαν εἰς ἓν βιβλίον εἰς τὴν Βιβλιοθήκην Ἀρχαίων Ἑλλήνων Συγγραφέων Γ. Φέξη.

Κ. Χρηστομάνου. «*Ἡ κερένια κοῦκλα*.— Ἀληθινὸν εἰς ψυχολογίαν, εἰς ἠθογραφίαν ἔργον, εἶνε ἡ «*Κερένια κοῦκλα*». Ἑλληνικὸν καὶ ἰδίως Ἀθηναϊκὸν μυθιστόρημα. Ἡ πλαστικότης καὶ ἡ χάρις τοῦ ὄφους καὶ κάποια ὑποβλητικὴ δὴναμις ἡ χαρακτηρίζουσα τὸν Χρηστομάνου ὡς συγγραφεὶα, παρέχουν καὶ εἰς τὸ ἔργον του αὐτὸ ἐξαιρετικὴν δὴναμιν. Εἶνε τὸ Κόκκινον ἄσμα τοῦ ἐκλιπόντος λογογράφου. Ἄν ἐξαιρέσῃ τις τὴν γλῶσσαν, μαλλιαρίζουσαν, ὡς περιγραφὴ εἶνε δυνατὸν μυθιστόρημα. «*Λογοτεχνικὴ Βιβλιοθήκη*» Φέξη.

Κριτικαὶ μελέται Ροῦδου. Μία τῶν σημαντικωτέρων—ἡ πλέον σημαντικὴ ἴσως ἐπιδρῶσις τοῦ Ροῦδου εἰς τὰ ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὴν ἑλληνικὴν τέχνην εἶνε ἡ κριτικὴ του. Βαθεῖαι, ἐρευνητικαί, καλαισθητοί, ἀποτελέσματα φωτεινῆς προσωπικῆς ἀντιλήψεως καὶ μεγάλῃς πολυμαθείας παραμένουσιν αἱ κριτικαὶ μελέται τοῦ Ροῦδου ὅχι μόνον εὐχάριστοι, χάρις εἰς τὸ σπινθηροδόλον πνεῦμα τοῦ συγγραφέως τῶν, ἀλλὰ καὶ διδάγματα τῆς τέχνης εἰς τὴν φιλολογοίαν μας. Ἐπὶ πλέον ὁς ἀποτελοῦσιν τὴν ἐναργιστέραν ἴσως ἀρῆγησιν τῆς πνευματικῆς ἐν Ἑλλάδι δράσεως ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῶν Σούτσων μέχρι τῶν τελευταίων ἐτῶν. Αἱ «*Κριτικαὶ Μελέται*» τοῦ Ροῦδου ἐξεδόθησαν εἰς τὴν «*Λογοτεχνικὴν Βιβλιοθήκην*» Φέξη.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Ἰπὸ τοῦ κ. *Η. Βουτιρωῖδου* ἤρξατο ἐκδομένη ἐβδομαδιαία ἐπιθεώρησις ὑπὸ τὸν τίτλον «*Χρονικά*», Ἀσχολεῖται εἰς ζητήματα πολιτικά, οικονομολογικά, στρατιωτικά, ἐπιστημονικά καὶ φιλολογικά, ἐξετάζουσα ἀπὸ περιοπῆς τὴν ἐν γένει κατάστασιν τῆς χώρας.

★

Νέα σκέψις. Ἐξεδόθη νέον περιοδικὸν δεκαπενθήμερον ἐν Ἀθήναις ὑπὸ τῶν κ. κ. *Χ. Παπαντωνίου* καὶ *Π. Γεωργακοπούλου*, ἔχον ὡς σκοπὸν τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἑλληνικοῦ πνεύματος πρὸς ἀνώτερα στρώματα καὶ ἀσχολούμενον φιλοσοφικῶς ἐπὶ τῆς πολιτικῆς καὶ πνευματικῆς ζωῆς. Ὡς θρησκείαν αὐτῆς ἡ «*Νέα σκέψις*» ἔχῃ τὸ Ὄρατον. Ἡ αἰσθητικὴ θὰ εἶνε ἡ σημαία αὐτῆς.

★

Παιδαγωγικὸν δελτίον. Τόμος ΣΤ'. Τεύχη α'—β'. Περιέχει παιδαγωγικάς, φιλοσοφικάς καὶ γλωσσολογικάς μελέτας τῶν κ. κ. Ἀνδρότσου, Λορεντζάτου, Σαρρή, Κυταριόλου κ.λ.π.

★

Ἑλληνικὴ Ἐπιθεώρησις. Τεύχος Νοεμβρίου. Περιεχόμενα: *Α'* Ὀλυμπιάς, ὑπὸ *Δικ.*—*Μαντῶ Μαυρογένους*, ὑπὸ *Σπ. Δε-Βιάζη*.—*Μαχα-Βαράτα*, ὑπὸ *Μιλτ. Δασκαλάκη*.—*Σκέψεις*, *Δικ.*—*Ἡ γαζία*, διήγημα *Εὐγενίας Ζωγράφου*.—*Ὁ Θάνατος* (ἐξ ἀνεκδότου συλλογῆς), *Κ. Θανέμη*.—*Ἡ προῖξ*, *Εὐγ. Ζωγράφου*.—*Ὁ Τοκογλύφος* (διήγημα).—*Λόγοι Βασιλικοί*, ὑπὸ *Ἀγγελικῆς Παναγιωτάτου*.—*Γέλοιο-Κλάμμα*, Ἀμαράντου.—*Ξένα Θεάτρα* (ἐκ *Λουδίου*), *Δας Ὀλ. Παπαδάκη*.—*Αἱ ἀνασκευαὶ τῆς Ἀναβύσσου*.—*Δημοψήρισμα* Ἑλλ. Ἐπιθεωρήσεως: *Αἱ ἐργαζόμενα γυναῖκες*, *Π. Νιρβάνα*.—*Τὰ γυναικεῖα ἐπαγγέλματα*, *Δ. Ι. Καλογεροπούλου*.—*Σατυρικὴ Ἐπιθεώρησις*, Ἀμαράντου.

ΕΞΕΔΟΘΗ

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

“ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗΣ,, — “ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ,,

πλουσιώτατον καὶ ἐλεκτὸν εἰς ὕλην καὶ εἰκόνας. Κομψότατον, ἐκκυστικόν, ἀντικατοπτρίζον ὅλην σχεδὸν τὴν παρ' ἡμῖν φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν κίνησιν.

Μελέται φιλολογικαί, καλλιτεχνικαί, ἱστορικαί, ἐπιστημονικαί, ἀρχαιολογικαί, κοινωνιολογικαί, μεγάλου ἐνδιαφέροντος.

Διηγήματα, ἠθογραφίαι, ἀνεγνωρισμένων λογίων.

Ποιήσεις ἐκλεκταί, πρωτότυποι καὶ κατὰ μετάφρασιν.

Εἰκόνας ἔργων ζωγραφικῆς καὶ γλυπτικῆς τῶν μεγάλων ξένων καλλιτεχνῶν καὶ τῶν κορυφαίων Ἑλλήνων.

Τὸ Ἡμερολόγιόν μας εἶνε καταλληλότατον διὰ νὰ προσφερθῇ ὡς φιλικὴ ἀνάμνησις.

Οἱ ἔχοντες εἰσέτι ἀγγελίας, παρακαλοῦνται νὰ ἐπιστρέψωσιν αὐτάς ὅσον το δυνατόν ταχύτερον.

Οἱ ἐγγραφέντες εἰς ἀγγελίας συνδρομηταὶ καὶ μὴ προπληρώσαντες παρακαλοῦνται ὅπως ἅμα τῇ λήψει τοῦ παρόντος τεύχους ἀποστείλωσιν τὸ ἀντίτιμον, ἵνα λαβῶσιν τὰ ἀντίτυπα.

Εἰς οὐδένα θὰ σταλῇ ἀντίτυπον ἄνευ προπληρωμῆς.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΜΑΣ εὐρίσκεται εἰς τὰ κυριώτερα βιβλιοπωλεῖα. Ἐν Ἀθήναις πωλεῖται εἰς τὰ βιβλιοπωλεῖα «*Ἐστίας*» ὁδὸς Σταδίου καὶ Ἐλευθερουδάκη, πλατεῖα Συντάγματος.

Ἐφ' ἡμῶν ἀποστέλλεται ἐλεύθερου ταχυδρομικῶν τελῶν, εὐθὺς ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἀντιτίμου.

ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΜΑΣ

δρ. 4. Διὰ τοὺς λοιποὺς δραχ. 5.

πῆται διὰ τοὺς συνδρομητὰς μας δρ. 2. Διὰ τοὺς μὴ τοιοῦτους δρ. 3. ΧΡΥΣΟΔΕΤΟΝ διὰ τοὺς συνδρομητὰς μας

